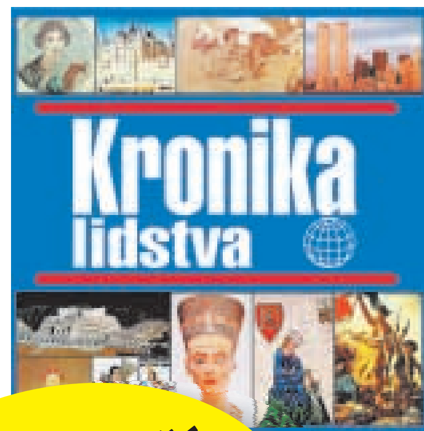
Časopis všech uživatelů PC

počítač pro každého

ČTRNÁCTIDENÍK 6/2001 Vychází 10. 3. 2001

nejlevnější časopis s CD-ROM
49 Kč/53 Sk

Neváhejte a připojte se!

Jak na to:

Vkládání speciálních znaků
Tipy pro Excel
Hlavičkový papír ve Wordu

Křížovka o ceny: modemy Microcom DeskPorte Pocket

NOVINKY

PŘEDSTAVUJEME

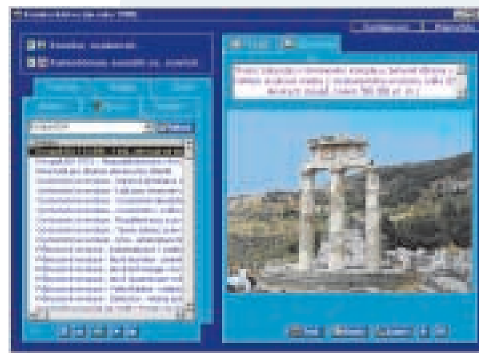
MAGAZÍN

JAK NA TO

LISTÁRNA

Přiložený CD-ROM

Tentokrát najdete na přiloženém cédéčku opravdovou lahůdku. Jde o elektronickou podobu známé publikace Kronika lidstva. V této encyklopedii je přehled nejdůležitějších známých událostí z dějin naší civilizace od jejích počátků až do roku 1900. Více se o tomto titulu dočtete na straně 32.

Spojte se se světem

Jak jinak než v pohodlí domova prostřednictvím internetu! V našem článku se věnujeme připojení k internetu pomocí běžné telefonní linky a analogového modemu. Najdete v něm seznam poskytovatelů, kteří nabízejí přístup k internetu zadarmo, i postup, jak se s modemem k internetu připojit.

editorial

Vážení čtenáři,
začal březen, který byl donedávna označován jako Měsíc knihy; časy se však mění, času je čím dál méně, žijeme rychleji a vyhledávání informací z klasických knih už nám mnohdy připadá pomalé a nepohodlné. Díky moderní technice můžete potřebné informace získat rychleji v elektronické podobě. Asi bude ještě chvíli trvat, než cédéčka (či jiná paměťová média) a internet nahradí klasickou knihu v oblasti krásné literatury. Nedovedu si (zatím) představit, že bych v zimě ke krbu nebo v létě na zahradu usedl raději s notebookem (či jiným elektronickým přístrojem) než s knížkou, ale u slovníků, učebnic a encyklopedií už je situace trochu jiná. Důkazem této změny může být i elektronická podoba jedné z nejpopulárnějších knih posledních let – Kroniky lidstva, kterou najdete na cédéčku přiloženém k tomuto vydání našeho časopisu. Postrádá sice vážnost a vznešenost vázané knihy a eleganci křídového papíru, ale jednotlivé informace z dějin naší civilizace v ní najdete určitě rychleji. Vyzkoušejte si to!

Ivan Heisler, šéfredaktor

Vasedane.cz

Daňové poradenství na internetu

Podnikáte a potřebujete občas poradit s daňovými problémy? Málokterý podnikatel má čas na to, aby studoval daňovou problematiku a málokterá menší či střední firma má na řešení těchto otázek vlastního odborníka. Proto jsou tu daňoví poradci, kteří vám za úplatu poradí; taková rada se většinou vyplatí, protože vám často ušetří spoustu problémů. Co když však nemáte čas vyhledávat a navštěvovat daňového poradce osobně? Pak můžete využít internet.

Poradenská společnost Tacoma Consulting nabízí právě pro podnikatele a pro malé a střední firmy novou službu – ekonomické a daňové poradenství na internetu. Najdete ji na adrese www.vasedane.cz. Služba je placená a není určena pro fyzické osoby. Pokud tedy potřebujete poradit například s vyplněním některé kolonky osobního daňového přiznání, nejste tu na správné adrese. Služba je určena skutečně jen pro podnikatele a firmy.

Jak to funguje? Zaregistrujete se v systému jako uživatel; záleží na vás, kolik informací o své firmě tu zadáte – čím lépe vás však poradce pozná, tím lépe vám může poradit. Pak si službu předplatíte (např. některou platební kartou, prostřednictvím služby Paegas GSM Banking nebo běžným platebním příkazem) a tím získáte kredit, z něhož se bude cena poskytnutých služeb odečítat. A můžete do formuláře na WWW stránce zadat dotaz. Cena za odpověď je jednotná; záleží jen na rychlosti, jakou požadujete odpověď. Stačí-li vám odpověď do 48 pracovních hodin (pracovní hodiny jsou v pracovních dnech od 8 do 20 hodin), zaplatíte za ni 599 Kč. Za odpověď do 12 pracovních hodin zaplatíte 799 Kč a expresní odpověď do tří hodin stojí 2500 Kč. Odpověď dostanete elektronickou poštou na svou e-mailovou adresu. V případě nedodržení termínu společnost poskytuje slevu 1 Kč za každou minutu zpoždění.

Výhodou této služby je skutečnost, že v systému působí více než padesát daňových poradců z celé republiky, kteří mají přístup k databázi všech dotazů a odpovědí. Každý dotaz může být přidělen specialistovi podle zaměření (např. DPH, leasing apod.) i podle regionu (odpoví vám poradce, který zná místní poměry, např. specifické požadavky vašeho finančního úřadu). Společnost ručí za správnost odpovědí; každá odpověď prochází dvoufázovou kontrolou, a pokud jde o odpovědnost za způsobené škody, společnost je pojištěna. Přenos informací je zabezpečen šifrováním (pomocí protokolu SSL) a společnost ručí za utajení informací o klientech. Jako příklad je na stránkách www.vasedane.cz připraven volně přístupný výběr odpovědí na nejčastější daňové dotazy.

www.vasedane.cz

Beghelli Salvalavista PC

Posviťte si na monitor

info

Beghelli Salvalavista PC
Speciální svítidlo na PC pro ochranu zraku
Zdroj: 2× zářivka 2 WPL 9 W.
Použití: monitor 14"–21".
Rozměry: 470 – 600 × 240 × 53 mm.
Výrobce/poskytl: Beghelli-Elplast.
Cena včetně DPH: **2424 Kč.**

Nesprávné osvětlení pracovního místa může při práci s počítačem velmi zvýšit únavu očí. Důležité je zejména zajistit optimální jasový kontrast mezi světlem z monitoru a okolím. Firma Beghelli-Elplast tento problém řeší speciálním svítidlem Salvalavista PC. To je vybaveno dvěma 9W zářivkami (životnost 10 000 h), jejichž světlo je za pomoci zrcátek rozvedeno do prostoru vedle monitoru a před něj. Osvětlenu tak máte pracovní plochu stolu po stranách a rovněž klávesnici. Námi testované svítidlo umožňuje roztažení do takové šířky, aby bylo použitelné i na 21" monitory.

Osvětlení je skutečně příjemné a rovnoměrné, avšak není tak silné, aby samo o sobě stačilo ke čtení papírových předloh – k tomu budete muset použít ještě jiný světelný zdroj. Svítidlo Salvalavista PC je ideálním světelným zdrojem pro práci s počítačem, cena je však poměrně vysoká.

Planeta Internetu

Nové regionální centrum v Ostravě

Planeta Internetu je název projektu, který si klade za cíl pomáhat školám při vstupu do světa internetu.

Od 19. února je v Ostravě otevřeno již druhé regionální centrum projektu Planeta Internetu. Novým centrem je Internet Café Ostrava – Mikrotech, ulice 28. října 250, Ostrava-Mariánské hory – kde se konají semináře o internetu pro žáky a studenty základních a středních škol a jejich učitele zcela zdarma (tj. podobně jako ve všech ostatních regionech Planety Internetu). Zájem v Ostravě byl veliký a první ostravské centrum – Střední průmyslová škola, Zengrova 1, Ostrava-Vítkovice – je již zcela obsazeno až do konce letošního školního roku.

Projekt Planeta Internetu je zaměřen na výuku a využívání internetu na českých školách a má již čtyřletou tradici. Během posledních dvou ročníků se partnerům (společnostem Planeta.cz a Český Telecom) podařilo rozšířit projekt do celé republiky. K dnešnímu dni má projekt Planeta Internetu celkem 14 regionálních center: Benešov, Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Jihlava, Karlovy Vary, Olomouc, Ostrava, Otrokovice, Plzeň, Praha, Ústí nad Labem a Vlašim.

Semináře o internetu jsou základní součástí celého projektu – umožňují školám (které nemají připojení k internetu) seznámit se s tímto komunikačním prostředkem.

Otevřením druhého centra v Ostravě dostávají šanci další školy z celého severomoravského regionu, které se bezplatných seminářů doposud nezúčastnily a mají o internet zájem. Jedinou podmínkou účasti školy je telefonická registrace na pražském čísle 02/7274 0469, nebo přímo v centru v Ostravě na čísle 069/661 9359.

Podrobnější informace o projektu, seznam regionálních center s kontakty a doprovodné akce naleznete na internetové adrese edu.iol.cz.

edu.iol.cz

Iomega Predator, Iomega CD-RW USB Drive

Dravci od Iomegy

Pravděpodobně nejzajímavější novinkou z nové série výrobků od firmy Iomega je externí CD-RW mechanika Iomega Predator. Působí dojmem přikrčeného dravce, číhajícího na své médium. Mechanika je provedena ve stříbrné a klasické modré barvě, je malá (s rozměry

blízkými „diskmanům“) a lehká (přesně 1,4 kg). Zařízení je připojeno přes USB rozhraní (lze ho připojit k počítači typu PC i k počítači typu Mac). Data zpracovává Predator šestinásobnou rychlostí a zaznamenávat či přepisovat dokáže rychlostí čtyřnásobnou. K mechanice jsou přibalena média a programy MusicMatch Jukebox, Adatpec Easy CD Creator, Adobe ActiveShare aj.

Pro spořivější zákazníky je určena externí mechanika Iomega CD-RW USB Drive, která má v klasickém hávu stejné parametry jako Predator, ale je větší a levnější.

www.actebis-sro.cz, www.iomega-europe.com

PlayDock PD200

Přenosný zvukový systém

Společnost Creative uvedla na trh reproduktorový systém PlayDock PD200. Jde o přenosný reproduktorový systém, který je doplňkem k MP3 přehrávači Jukebox (také od společnosti Creative). Připojovací místo v horní části reproduktorů pojme váš jukebox do pružného ochranného držáku a výkonné akumulátory uvnitř reproduktorového systému umožní až 10 hodin nepřerušeného provozu. Reproduktorový systém je též vybaven adaptérem, který při připojení simultánně nabíjí jak akumulátory v přehrávači Jukebox, tak i interní akumulátory systému PlayDock PD200.

O MP3 přehrávači Jukebox jsme psali v čísle 21/2000 na str. 6 (tento přístroj pojme zhruba 100 hodin hudby v CD kvalitě).

Reproduktorový systém PlayDock PD200 má hmotnost 6,2 kg. K dostání bude v internetové prodejně společnosti Creative během dubna tohoto roku (bude na něj poskytována dvouletá záruka).

www.europe.creative.com

Raketa.cz

Nová internetová stránka pro mladé...

Internetová stránka www.raketa.cz je určena mladým lidem, kteří se chtějí bavit a kteří spolu chtějí komunikovat. Najdete zde vše potřebné: „chatovací“ místnosti, diskusní fóra, SMS bránu, echosystém pro vnitřní komunikaci, poradnu pro řešení nejrůznějších problémů (deprese, vyrážky...), burzovní systém pro vzájemnou výměnu důležitého zboží (ponožky, zubní pasta...), seznamku (kluci, holky...) a další prostředky. Čeká tu na vás také magazín se spoustou novinek. Zajímavé je využití „skinů“ (obleček), které vám umožní nastavit si design stránky.

www.raketa.cz

SoundWorks Slim500

Reproduktorový systém od Creative Labs

SoundWorks Slim500 je třídílný reproduktorový systém, skládající se z magneticky stíněných satelitů a kvalitního subwooferu. Skříňky reproduktorů jsou matně stříbrné, s lištami v blankytně modré barvě. Tento systém můžete využít pro reprodukování hudby ze svého počítače, MP3 přehrávače, CD přehrávače či z televize. Hloubka satelitů je pouhých 40 mm – díky tomu reproduktory nezaberou mnoho místa. Šikovné jsou také odpojitelné stojánky, které zvyšují všestrannost použití reproduktorového systému (ten může být umístěn jak na zdi, tak na stole).

Snadné a pohodlné ovládání vám umožní šňůrový ovladač hlasitosti (obsahuje vypínač a indikátor zapnutí). SoundWorks Slim500 má výkon na kanál 6 W efektivních u satelitů a 17 W efektivních u subwooferu. Na systém SoundWorks Slibm500 je poskytována dvouletá záruka a jeho dodávky budou zahájeny v dubnu 2001.

www.europe.creative.com

ABRAOne

Ekonomický software pro malé firmy

Společnost Aktis představila nový ekonomický program pod Windows pro malé firmy, které vedou podvojné účetnictví. ABRAOne je určen pro instalaci na jeden počítač a obsahuje základní agendy (Sklad a odbyt, Fakturace a pokladna, Evidence DPH, Podvojné účetnictví a Adresář). Program stojí 6990 Kč (plus 5 % DPH) a můžete jej buď zakoupit v „krabicovém balení“ u některého z partnerů firmy Aktis, nebo stáhnout z internetových stránek společnosti Aktis. Po zaplacení kupní ceny pak k němu obdržíte aktivační klíč.

Podobně jako v případě dalších účetních systémů i tento program existuje ve verzi „free“, která je určena k vyzkoušení zdarma (a je omezena maximálním počtem 1000 zápisů v deníku a 200 dokladů každého druhu).

Systém ABRAOne vychází funkčností z „většího“ systému ABRA Gold a spolupracuje s jeho moduly. Můžete si tedy k programu ABRAOne další moduly (např. Mzdy a personalistiku nebo Knihu jízd) přikoupit.

Program vyžaduje operační systém MS Windows 95/98/2000/NT/Me a poměrně výkonný počítač (procesor alespoň Intel Pentium 200 MHz, minimálně 32 MB operační paměti) a instalace všech modulů zabere na disku 30 MB.

Společnost Aktis nabízí registrovaným uživatelům svých ekonomických systémů několik možností technické podpory. Odpovědi na dotazy zaslané elektronickou poštou nebo faxem jsou zdarma, využití telefonické „horké linky“ stojí 600 Kč za rok a servisní zásah technika 800 Kč za hodinu. Novinkou je tzv. datová hot line, poskytovaná v pracovní době. Prostřednictvím internetu (a programu MS NetMeeting) technik na dálku převezme správu vašeho počítače a dokáže provést servisní zásah, aniž by k vám musel jezdit. K tomu však potřebujete připojení k internetu přenosovou rychlostí 64 kb/s (připojení prostřednictvím modemu nestačí). Cena za patnáctiminutový zásah je 200 Kč.

www. aktis.cz

Hledání ztraceného pramene

Pijete dost?

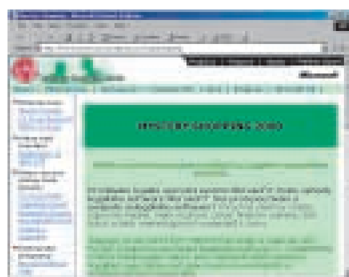
Letošní 6. březen byl vyhlášen Dnem jódu. V tento den začala internetová hra pro děti ve věku 10 až 15 let – žáky základních škol a víceletých gymnázií v celé České republice. Hra bude probíhat ve čtyřech etapách a potrvá do konce března. Jde o vědomostní soutěž zaměřenou na zdravou výživu a především na správný pitný režim. Do soutěže se mohou hlásit školy a jejich žáci. Nejlepší jednotlivci mohou vyhrát sportovní náčiní, nejúspěšnější školy dostanou počítačovou sestavu. Generálním sponzorem soutěže je společnost Hanácká kyselka, s. r. o. Podrobnosti o této soutěži a přihlášku najdete na internetové adrese

www.hanacka-kyselka.cz

(Ne)legální software

O tom, že používání nelegálního programového vybavení připravuje výrobce i prodejce o nemalé částky, není pochyb, každoročně zveřejňovaná čísla to jasně ukazují. Jednou z aktivit pro potlačení nelegálního používání programů je i akce s názvem Mystery Shopping 2000.

Akce Mystery Shopping je zaměřena na prodej počítačů s předinstalovaným programovým vybavením. Základ akce spočívá v tom, že školení pracovníci navštěvují prodejny a dávají si vypracovat nabídku na počítač. Jak se návštěva vyvíjí dál, záleží na tom, zda prodejce nabídne k počítači i operační systém legálně, nebo zda tento problém přejde nabídkou ve smyslu: „… a doneste si vypálené cédéčko a my vám to nainstalujeme.“

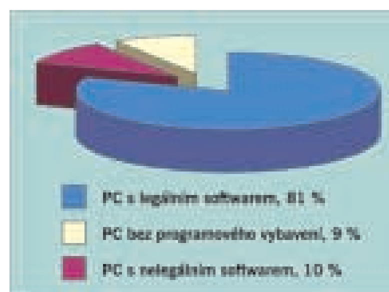

Prodejci, kteří nabízí k počítači i legální software nebo nabízí počítač bez softwaru, se nákupčí představí, nabídne možnost spolupráce s firmou Microsoft a na místě mu nabídne marketingové materiály. Nabízí-li prodejce možnost nelegálního programového vybavení, pak se nákupčí nepředstaví a případ předá k dalšímu řízení.

Akce běží od září loňského roku a ukončení prvního kola se plánuje na květen 2001.

Jaký smysl má tato akce pro uživatele? Na internetové adrese **http://www.microsoft.com/cze/directaccess/mysteryshopping/** najdete odkaz na seznam doporučených prodejců. Tito prodejci nabízí počítače s legálním operačním systémem.

Poměr nabízených počítačů

zdroj: Microsoft

info

Počet nelegálních instalací v ČR se za rok 1999 odhaduje na 42 %. Jako výchozí data pro takový odhad se berou údaje o prodaných počítačích, o prodaném softwaru a další data.

info

Na základě vykonaných návštěv je v současné době pět případů v trestním řízení.

Zvířátka (i zvířata) ve vašem počítači

Také se rádi díváte na filmové pořady o zvířatech, listujete encyklopediemi o zvířatech, navštěvujete zoologické zahrady, nebo dokonce nějaké domácí nebo exotické zvíře chováte? Potom především pro vás připravili autoři následující tituly CD-ROM.

Na představovaných discích se vám představí nejen běžně známí zástupci živočišné říše, ale také mnoho z těch, které znáte (a možná ani neznáte) jen z knih. Kapacity jednotlivých CD umožňují nabídnout pro některé z nich také zvukové ukázky i videosekvence, které v tištěných encyklopediích samozřejmě nenajdete. Tak se aspoň stručně podívejme na obsah jednotlivých titulů.

popis

Encyklopedie zvířat
Vydal/poskytl: Omega Software, Roudnice nad Labem.
Cena: 555 Kč.

Říše zvířat
Vydal/poskytl: AV PRO, Brno.
Cena: 590 Kč.

Zoo
Vydal/poskytl: Rubico, Olomouc/CD-ROM Centrum, Praha.
Cena: 499 Kč.

Zoo Olomouc
Vydal/poskytl: Virtualis, Horka nad Moravou.
Cena: 195 Kč.

Encyklopedie zvířat

Svět zvířat je velmi rozmanitý. Malou ukázku z prostředí moří, pralesů, tundry, tajgy a všech prostředí, kde zvířata žijí, najdete v této elektronické encyklopedii. Pro výběr z téměř dvou set zvířat můžete volit abecední rejstřík nebo seznamy členěné podle tříd: jsou to savci (91 zástupců), ptáci (52), plazi (16), ryby (17), obojživelníci (4) a ostatní zvířata (11). O každém zvířeti se dozvíte nejen základní informace, ale také některé zajímavosti o jeho způsobu života. Stručné texty jsou doprovázeny fotografiemi z reálných životních situací. Zajímavou volbou je přehled výskytu jednotlivých zvířat podle míst (kontinentů) jejich výskytu. Nechybí ani malý test, ve kterém orangutan Wiki prověří, zda jste si už všechny informace dobře zapamatovali.

Říše zvířat

Říše zvířat aneb plazi, ptáci a savci ve volné přírodě a v našich zoo je původní českou obrazovou miniencyklopedií. Popisuje více než 270 druhů zvířat: plazy (27) ptáky (92), savce (154). Pro každý druh je připraven stručný doprovodný text, fotografie (celkem přes 500) a mapka jeho výskytu ve volné přírodě a také informace o tom, ve které z našich zoo ho můžete vidět. Zajímavou informací je případné zařazení do červené knihy ohrožených druhů Mezinárodní organizace ochrany přírody IUCN. Ovládání programu je sice nestandardní, ale vcelku snadno pochopitelné. K datům lze přistupovat postupným prohlížením jednotlivých listů nebo podle několika připravených přehledů – jsou to jednotlivé galerie plazů, ptáků a savců, systémový přehled, obrazové rejstříky. Obsah celého CD (ale samozřejmě i jeho jednotlivých částí) si můžete vytisknout. Celá kniha má více než 300 listů a je velmi prakticky organizována. Obvyklý booklet je nahrazen efektním balením do malého knižního průvodce, doplněného několika krásnými obrázky z CD. Součástí programu je ještě přehled tuzemských zoologických zahrad, dětské pexeso a na CD je zařazena animace Noemova archa.

Zoo

Malá zoologická zahrada, kterou spuštěním CD můžete navštívit, má sedm pavilonů (šelmy, sloni a kopytníci, opice, drobní savci, ptáci, akvárium a terárium). Chová 160 živočichů a o každém z nich se dovíte nejdůležitější informace (text si je možno také poslechnout) včetně zoologického zařazení, prohlédnete si zvířata na fotografiích, čtvrtinu z nich i pomocí krátké videoukázky nebo zvukového projevu. Pokud vám ve škole činilo začleňování živočichů potíže, můžete toto CD využít jako vhodnou pomůcku v orientaci mezi kmeny, třídami, řády a čeleděmi. Ke každé skupině je připravena její stručná charakteristika a v případě, že je na CD příslušný druh také představován, potom můžete využít „odskok" na jeho prezentaci. Nechybí ani slovníček pojmů a stručná historie zoologických zahrad.

Zoo Olomouc

Průvodce zoologickou zahradou na Svatém Kopečku u Olomouce vám představí nejen prostředí celé zoo, ale pomocí stručných charakteristik (psaných i mluvených) a krátkých videoukázek přiblíží 178 zvířat této malé zoologické zahrady. Zahradou lze procházet podle mapového plánu nebo rejstříku zvířat. Kromě představení více či méně vzácných zástupců živočišné říše se můžete dozvědět také několik základních informací z historie zoo a podívat se na celý areál pěkně z rozhledny.

Problémem u prvních dvou titulů je to, že pro uspokojivý pocit z práce s CD vyžadují výkonnější počítač. Přesto jsou všechny představované CD-ROM zajímavým zdrojem informací (textových i obrazových) o více i méně známých zástupcích živočišné říše.

Milan Pola

Spojte se se světem

Každý uživatel počítače se s internetem již jistě v praxi setkal, ať již v práci, ve škole nebo u známého. Pokud jen nahlédl do tohoto nekonečného zdroje informací a vynikajícího prostředku pro komunikaci, těžko se bez něj může obejít.

info

V příštím vydání PPK vyjde v rubrice Jak na to podrobný průvodce připojení, analogového modemu k internetu. Průvodce bude doplněn dialogovými okny, kterými musíte při této proceduře projít. Tímto postupem připojení v dnes nejrozšířenějším operačním systému Windows 98 se s malými obměnami mohou řídit i majitelé PC s operačním systémem Windows Millennium Edition.

Co nám internet – tato celosvětová počítačová síť – vlastně nabízí? Především možnost komunikovat pomocí elektronické pošty (e-mailu) a také prostřednictvím internetového prohlížeče (pro platformu Windows jsou nejznámější a k dispozici zadarmo Microsoft Internet Explorer a Netscape Communicator) přístup k nevyčerpatelnému zdroji dat. Ty jsou na internetu, tedy přesněji na mnoha serverech trvale připojených k internetu, dostupné díky tomu, že firmy, zájmové organizace, státní instituce, školy, knihovny apod. i jednotlivci vytvářejí vlastní prezentace, ke kterým mají všichni uživatelé připojení k internetu přístup. Ano, svoji prezentaci na internetu můžete mít i vy. V tabulce poskytovatelů internetu v ČR vidíte, že každý poskytovatel nabízí zdarma k dispozici prostor pro e-mail a pro WWW stránky. O tom, jak snadno vytvořit webové stránky, jsme se v seriálu Jak na to již věnovali – naposledy v čísle 4/2001 jsme uváděli postupy na vytváření WWW stránek v programu FrontPage, věnovali jsme se i článkům o tvorbě stránek v HTML.

Askey 1456 VQE-R3.

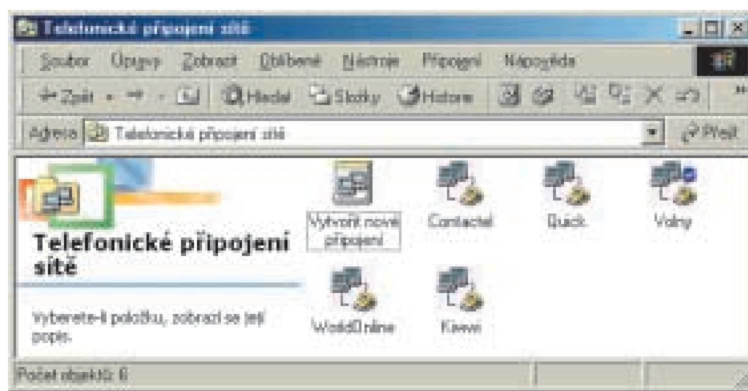
Co pro připojení k internetu potřebujete?

Samozřejmě počítač, na kterém máte nainstalován internetový prohlížeč a program pro elektronickou poštu – v operačním systému Windows 95/98/Millennium Edition je standardně integrován Outlook Express. Možností připojení k internetu je mnoho. Jde např. o běžnou telefonní linku a analogový modem, kabelové modemy využívající rozvodů kabelové televize, dále o pevné linky, ISDN, DSL, rádiové spojení apod. My se budeme nadále zabývat možností zmíněnou na prvním místě. Pro běžné domácí uživatele, kteří na internetu „nevisí“ několik hodin denně, je v současné době nejsnadnější, nejrychlejší a také nejlevnější cestou k internetu analogový modem připojený k běžné telefonní lince.

V PPK 2/2001 na straně 11 až 13 vyšel přehled 20 analogových modemů v cenovém rozpětí od 1330 Kč vč. DPH do 5590 Kč vč. DPH. I z tohoto hlediska je patrné, jak bohatá nabídka v tomto segmentu trhu je. Do zmíněného přehledu jsme zahrnuli jak modemy interní (instalují se dovnitř počítače – většinou jsou v provedení pro PCI slot), tak externí – externí modemy se k počítači připojují z vnějšku k sériovému nebo USB portu. Externí modemy mají tu výhodu, že při instalaci modemu nemusíte odkrývat kryt počítače, lze je snadno odpojit a připojit k jinému počítači. V neposlední řadě mají vlastní tlačítko pro zapnutí a vypnutí modemu, takže pokud je modem vypnutý, máte jistotu, že se počítač, či přesněji některý program – např. antivirový program při nastaveném automatickém updatování definic nových virů – nepřipojí k internetu bez vašeho vědomí. Pokud chcete mít jistotu u interního modemu, můžete od něj odpojit telefonní šňůru.

Rychlost spojení analogových modemů

Rychlost spojení je závislá na kvalitě telefonní linky, proto jsou srovnávací testy modemů celkem ošidnou záležitostí – nikdy nemáte ani při testu na stejné telefonní přípojce zaručeny stejné podmínky (např. vytížení telefonních linek a poskytovatele internetu) a to ovlivňuje rychlost připojení k poskytovateli, rychlost stahování dat i stabilitu spojení. O to víc pak mohou být rozdílné zkušenosti různých uživatelů v různých místech republiky.

Maximální rychlost přenosu dat je u dnešních modemů 56 000 bitů za sekundu, což se řídí podle standardu V.90. Pokud byly telefonní linky na cestě od poskytovatele internetu k vám domů vedeny přes analogové ústředny, maximální propustnost přenosu dat byla omezena rychlostí 33,6 kb/s; s nástupem digitálních ústředen je maximem právě 56 kb/s.

	Askey 1456 VQE-R3	Pine FM-3621	Well FM-56 PCI-RWM	Well FM-56USB-ST
Cena v Kč s DPH	2647	1098	1879	2489
Výrobce	Askey International Corp.	Pine Technology	Well Communication Corp.	Well Communication Corp.
Poskytl	ELAP, s. r. o.	ELAP, s. r. o.	Joyce, s. r. o.	Joyce, s. r. o.
Připojení k PC	Externí/USB	Interní/PCI	Interní/PCI	Externí/USB
Rychlost	56 kb/s	56 kb/s	56 kb/s	56 kb/s
Záruka	1 rok	1 rok	2 roky	2 roky
WWW adresa	www.elap.cz	www.elap.cz	www.joyce.cz	www.joyce.cz

Touto rychlostí komunikují i čtyři modemy, které jsme při připojování k internetu tentokrát používali. V redakci jsme měli k dispozici dva externí USB modemy Well FM-56USB-ST (2489 Kč s DPH) a Askey 1456 VQE-R3 (2647 Kč s DPH) a dva interní modely Pine FM-3621 (1098 Kč s DPH) a Well FM-56PCI-RWM (1879 Kč včetně DPH).

Externí modemy Askey 1456 VQE-R3 a Well FM-56USB-ST.

ISP nabízejí přístup na internet zadarmo

Po nákupu analogového modemu a jeho zprovoznění na vašem počítači nezbývá než vybrat poskytovatele internetových služeb (ISP – Internet Services Provider) a nastavit připojení k internetu. K mnoha modemům výrobci přikládají cédéčko, které vám na počítači potřebná nastavení provede, aniž byste museli mít s manuálním nastavením modemu ve Windows nějaké zkušenosti.

Díky společnosti Czech On Line (poskytovatel služeb Video OnLine), která jako první přišla s akcí Internet zadarmo, uživatelé již nemusí platit poplatky internetovému poskytovateli (měsíční poplatky se pohybovaly od 400 Kč do 3000 Kč); platí se jen za provolané telefonní impulzy Českému Telecomu a samozřejmě za pronájem telefonní linky, který stojí 175 Kč za měsíc. Výhodné je připojení k internetu podle tarifu Internet 2001, který je podle pásem odlišný od běžného telefonního provozu a pro nějž jsou vyhrazena speciální čísla. Společnost Czech On Line a její akce Volný byla tak úspěšná, že ji začala následovat další řada poskytovatelů: Contactel a jeho služba RazDva, World Online, Quick a naposled Kiwwi.

K internetu se můžete připojit odkudkoli z ČR. Díky jednotným celonárodním telefonním číslům (každý poskytovatel internetu má jiné číslo – viz tabulka) můžete volat za lokální telefonní poplatky v rámci tarifu Internet 2001 odkudkoliv v ČR bez omezení.

Co za přístup k internetu platíte?

Jedinými náklady po koupi modemu je platba telefonních poplatků – za provolané impulzy a za pronájem telefonní linky. Pro běžné telefonní hovory platí dvě časová pásma: od 7 do 19 hod. v pracovní dny je silný provoz, slabý provoz je od 19 do 7 hodin v pracovní dny a nepřetržitě o víkendech a státních svátcích.

Avšak platba za připojení k internetu podle běžných telefonních poplatků vycházela dosti draho, proto Český Telecom vyúčtovává připojení k internetu podle tarifu Internet 2001.

Tarif Internet 2001

Tarif Internet 2001 je rozdělen do tří pásem stejně jako tarif Internet 2000. V jednotlivých časových pásmech jsou stanoveny různě dlouhé časové intervaly, za které se účtuje cena 2,60 Kč. Tato cena se účtuje za každý započatý časový interval.

Minuty	Špička	Slabé pásmo	Nejslabší pásmo
2	2,60 Kč	2,60 Kč	2,60 Kč
10	13,00 Kč	7,80 Kč	5,20 Kč
30	28,60 Kč	15,60 Kč	10,40 Kč
60	54,60 Kč	26,00 Kč	15,60 Kč

Ve špičce (v pracovních dnech 7 – 17 hod.) se cena 2,60 Kč započítává během prvních 6 minut za každé započaté 2 minuty a dále za každé započaté 3 minuty.

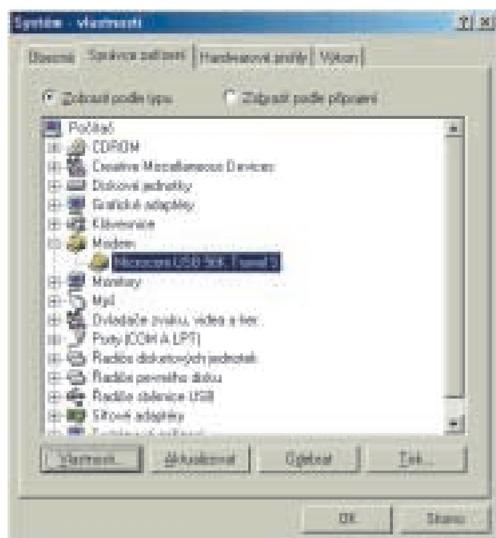
Ve slabém pásmu (v pracovních dnech 17 – 19 hod.) se cena 2,60 Kč započítává za první 2 minuty a dále za každých započatých 6 1/2 minuty.

V nejslabším pásmu (v pracovních dnech 19 – 7 hod. a nepřetržitě o víkendech a svátcích) se cena 2,60 Kč započítává za prvních 290 sekund (4 minuty a 50 sekund) a dále za každých započatých 12 1/2 minuty.

V tabulce uvádíme, kolik zaplatíte v jednotlivých časových pásmech za připojení od 2 minut do jedné hodiny. Náklady na připojení jsou ve zvolených délkách připojení totožné jako u tarifu Internet 2000.

Pokud chcete mít přehled o tom, kolik za připojení k internetu utratíte, použijte třeba program Connection Meter, který slouží k měření celkových nákladů připojení k internetu. Program si můžete stáhnout z internetu, odkaz na něj najdete na stránce *<http://conmet.cz>*. Tento program je určen pro operační systémy Windows 95/98/Millennium Edition/NT/2000.

Postup pro připojení k internetu ve Windows 98

Ve správci zařízení se přesvědčíte, že je modem správně nainstalován.

Připojení k internetu pomocí modemu a telefonní linky není nijak složité. Pro výklad jsme použili operační systém Windows 98, který je v současné době mezi uživateli PC velmi rozšířený. Zaprvé musíte mít správně nainstalován modem. O tom, že modem si s vaším počítačem rozumí, se přesvědčíte, když otevřete složku Ovládací panely/Systém/Správce zařízení. Pokud systém nehlásí žádný konflikt, pak se ve složce Ovládací panely/Síť ujistěte, že máte nainstalován TPC/IP protokol. Pokud ne, lze ho doinstalovat z instalačního CD Windows.

Well FM-56PCI-RWM.

A nyní se můžeme pustit do vlastního vytvoření telefonického připojení sítě. Otevřete složku Tento počítač a Telefonické připojení sítě (pokud máte na počítači OS Millennium Edition – dále jen ME –, dostanete se do této složky přes nabídku Start/Nastavení/Telefonické připojení sítě). Klikněte na Vytvořit nové připojení, pojmenujte nastavení připojení (např. podle poskytovatele) a klikněte na tlačítko Další. Zadejte telefonní číslo zvoleného internetového poskytovatele (viz tabulka) a klikněte na tlačítko Další a na tlačítko Dokončit.

Dostali jste se zpět do složky Telefonické připojení sítě. Pravým tlačítkem myši klikněte na ikonu vytvořeného připojení a zvolte položku Vlastnosti. Na stránce Typy serverů (u ME je tato volba na stránce Síť) a v rubrice síťových protokolů zatrhněte pouze TCP/IP. Svoji volbu potvrďte tlačítkem OK.

Nakonec se připojte k internetu – dvakrát klikněte na ikonu vytvořeného připojení a zadejte uživatelské jméno a heslo (viz tabulka). Tak se připojíte na aktivační stránku zvo-

pojmy

Modem
Zkratka ze slov modulátor a demodulátor. Analogový modem je zařízení, které umožňuje počítači komunikovat s jinými počítači přes analogovou telefonní linku. Digitální signály odeslané z počítače transformuje modem na analogové a ty se potom přenášejí přes telefonní linku. Při stahování dat z internetu mění modem analogový signál na digitální data, která jsou srozumitelná počítači. U modemů ISDN, které fungují na digitálních linkách, konverze digitálních dat na analogový signál a zpět pochopitelně odpadá.

USB (Universal Serial Bus)
USB je univerzální sériové rozhraní s rychlostí komunikace až 12 Mb/s. V současné době můžeme připojit na jeden USB port až 127 externích zařízení. Výhodou USB je jednotný kabel pro všechna zařízení s nezaměnitelnými koncovkami. Plná podpora pro plug and play umožňuje připojovat periferie za provozu bez nutnosti restartu počítače.

Pulzní volba
Vytáčení telefonního čísla pomocí série impulzů, typ vytáčení u starších telefonů.

Tónová volba
Dnes standardní způsob volby telefonního čísla. Číslo je voleno pomocí série různých tónů.

V.90
Současný komunikační protokol pro modemy s rychlostí 56 kb/s, který byl jako standard schválen v roce 1998. Došlo tak ke sjednocení soupeřících a vzájemně nekompatibilních protokolů K56 flex (Rockwell) a X2 (3COM/U.S. Robotics). Protokol V.90 je asymetrický, tzn. že rychlost příjmu dat (maximální rychlost 56 kb/s) je rozdílná od rychlosti odesílání dat (maximální rychlost 33,6 kb/s). Přenos dat mezi dvěma modemy tedy může probíhat rychlostí nejvýše 33,6 kb/s. Pokud jste k internetu připojeni přes ISP (Internet Services Provider – poskytovatel internetových služeb), můžete data stahovat maximální rychlostí 56 kb/s.

b/s
Bity za sekundu. Jednotka rychlosti přenosu dat.

Poskytovatelé internetu zadarmo v ČR

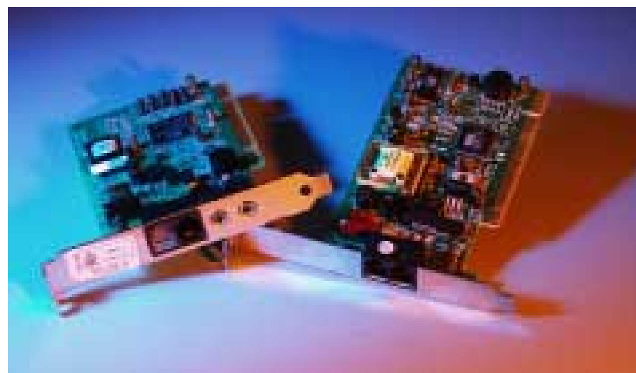
	Contactel	KIWWI	Quick	Volný	World Online
Firma	Contactel, s. r. o.	KIWWI, s. r. o.	Český Telecom, a. s.	Czech On Line, a. s.	CZCOM, s. r. o.
WWW adresa	www.contactel.cz	www.kiwwi.cz	www.quick.cz	www.volny.cz	www.worldonline.cz
Registrace e-mailu	vitejte.razdva.cz	www.kiwwi.cz/isp			signup.worldonline.cz
Telefonní číslo pro připojení k internetu (tarif Internet 2001)	0971 101211	0971 115911	0971 103333	0971 200111	0971 100811
Přihlašovací jméno	Raz	po registraci*	Freequick	internet	po registraci*
Heslo	Dva	po registraci*	Freequick	zdarma	po registraci*
e-mailová schránka	jméno@c-box.cz, jméno@c-mail.cz, jméno@raz-dva.cz, jméno@mybox.cz, jméno@sendmy.cz	jméno@kiwwi.cz	jméno@quick.cz	jméno@volny.cz	jméno@worldonline.cz
	10 MB	20 MB	10 MB	5 MB	10 MB
Prostor pro WWW prezentaci	10 MB	20 MB	10 MB	10 MB	10 MB
Hot line ČR	02 / 330 88 330	02 / 210 11 880	02 / 840 84 888	02 / 96 25 13 33	0800 / 184 184
Hot line SR		07 / 58 10 20 20			

* Buď CD, nebo registrace na internetu z počítače, který k internetu již připojen je.

leného poskytovatele. Při aktivaci si zvolíte vlastní uživatelské jméno a heslo a získáte tak připojení k internetu. Budete-li s nastavením potřebovat pomoci, zavolejte telefonickou podporu poskytovatele.

Vyhledávání v internetu

Samozřejmě není možné, abyste si v záplavě internetových adres všechny zajímavé stránky pamatovali nebo je jen tak od boku poprvé nalistovali. K tomu, abyste požadované informace nalezli třeba podle klíčového slova nebo termínu, který právě hledáte, slouží internetové vyhledávače. Pro české „brousící“ (od slova browse – tedy listovat, procházet, prohlížet) uživatele je patrně nejznámější Seznam (www.seznam.cz), Centrum (www.centrum.cz), Atlas (www.atlas.cz), v mezinárodním měřítku uveďme namátkou vyhledávací službu Altavista (www.altavista.com) nebo Yahoo (www.yahoo.com).

Interní modemy Well FM-56PCI-RWM a Pine FM-3621.

Pohodlně na internet!

Ceny pro vítěze dnešní soutěže s křížovkou věnuje společnost FINCOM.

dnešní úkol

Společnost FINCOM je významným dodavatelem komunikačních služeb a komunikačních zařízení.
Pro vás připravila kromě cen do dnešní soutěže i tuto otázku: **Na které internetové adrese se najdete podrobné informace o produktech značky Microcom?**
Tři z vás, kteří správně odpovědí a správně vyluští tajenku této křížovky, se mohou těšit na opravdu zajímavou cenu (modem Microcom DeskPorte Pocket).

POMŮCKA: AROMÁT, ERNA, IDIT, TAN, UR	NÁZEV PRACÍHO PROSTŘEDKU	ODHADOVAT VÝSLEDEK	RATAJOVÉ	DLOUHÁ KOLMÁ PŘIHRÁVKA		PŘÍTOK SVATAVY	PRAŽSKÁ UNIVERZITA	VÍŘENÍ	DVAKRÁT SNÍŽENÝ TÓN		TELEGRAFICKÉ VOLÁNÍ O POMOC	SUMERSKÉ MĚSTO NA DOLNÍM EUFRATU	JIHOAFRICKÁ PROVINCIE	ČLEN HUSITSKÉ SEKTY	KORÝŠ
PALIVO					PAŽE					ZNAČKA DĚTSKÉ VÝŽIVY					
POLEDNÍKOVÁ ZNAČKA					ZKOSENÍ / AROMATICKÁ ORGANICKÁ SLOUČENINA					PARMA ZLATÁ / EDÉM					
OKŠÍROVAT							ASIJSKÝ STÁT / SÍDLO V SENEGALU					NEJINAK / DŮVOD			
	SÁZKOVÁ OTÁZKA / NĚMEC			ZAČÁTEK TAJENKY / LIŠČÍ DOUPĚ							ŠÁLENÍ / PLAZI				ZNAČKA NÁBYTKU
NAVÍJET									ZBAVIT VOUSŮ / JIHOSLOVAN						
KANCELÁŘSKÁ ZKRATKA			OSAHÁNÍ / PYGMEJSKÝ KMEN V ZAIRU					NĚMECKÁ KARETNÍ HRA / PŘEDLOŽKA					UKAZ. ZÁJMENO / HRADBA		
OPOTŘEBOVANÁ						CIZÍ PLOŠNÁ MÍRA				POHOVKA					
	MODLA	MISTR MEČE / ÚDAJE				REVERS				JMÉNO HEREČKY JANŽUROVÉ				SLOVENSKY "JENOM"	SOUPEŘ
BĚLOVESKÁ MINERÁLKA				microcom®								TLAKOVÝ STROJ			
RUSKÝ SOUHLAS			KONČINA										BOBIZAČNÍ SLABIKA / KOPT		
ODDĚLENÍ TECHNICKÉ KONTROLY												RYBÁŘSKÝ PYTEL / NÁDOBY NA KVĚTINY			
DRUH GIBBONA				BÁJNÝ PTÁK	ZÁKLADNÍ VZOREK MĚŘIDLA		DOHROMADY	ANGLICKY "NEBO"	LUŠTĚNINA		VOLTAMPÉR / VYJMOUT Z OBALU			PLANETKA	NEJVYŠŠÍ TAROKOVÁ KARTA
	NÁZEV FILMU CH. CHAPLINA	DŮRAZNÝ ZÁPOR / NAŠE POL. STRANA				SEVERSKÝ PAROHÁČ				NÁHLE					
AMERICKÁ STEPNÍ PSOVITÁ ŠELMA						PŘEDLOŽKA / DRUH ZÁTOKY (PLURÁL)				RUSKY "JEZERO" / ZNAČKA DLAŽDIČEK					
GEN			SVĚTELNÝ KRUH KOLEM SLUNCE / TRUC					ČASNĚ / TROP.LÁHEVNÍKOVÁ DŘEVINA					PODPIS ANONYMA / SVĚTOVÁ STRANA		
ZÁSTUP				JASNĚ FIALOVÝ / KŮRA (ZAST.)					ZNAČKA KOSMETIKY / CUKR V JEŘABINÁCH			OVOCNÁ ZAHRADA / HADRY			
	LAHODNÝ NÁPOJ	KONEC TAJENKY / BEDUÍNSKÝ PLÁŠŤ												STARÉ ZÁJMENO	STARÁ ČÍNSKÁ JEDNOTKA OBJEMU
AMERICKÁ ZPĚVAČKA							NEPODLÉHAT / MOŽNÁ								
ODVĚTVÍ					VLASTNÍ JMÉNO OROČŮ					ŽENSKÉ JMÉNO					
VÝROBCE KOŽICHŮ					VÝTAŽEK Z LÉČIVÝCH BYLIN					KATAN					

odpověď

Vyluštěnou tajenku nám spolu s odpovědí zašlete na korespondenčním lístku nebo pohlednici či e-mailem do **6. 4. 2001** na adresu:
VOGEL Publishing
odd. marketingu
P. O. Box 77
186 21 Praha 8
e-mail: krizovka.ppk@vogel.cz
Výherce uveřejníme v časopisu Počítač pro každého **č. 9/2001**
Jestliže nám odpovíte e-mailem, nezapomeňte uvést svou poštovní adresu.

Jeden z reklamních sloganů soutěže v PPK 3/2001, které se nám nejvíce líbily:

Láká Tě Washington D.C.?
Uč se řeči na svém PC!

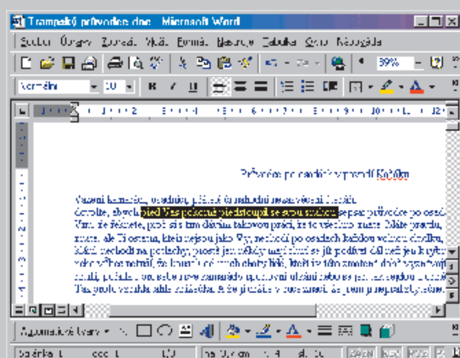
Tajenka z č. 3/2001 zní: :... LANGMASTER JE FAKT EASY.
Na ceny od společnosti Dr.LANG group se mohou těšit: Jan Harš z Chlumu, František Malík z Prahy 8, Dagmar Sedláčková z Nového Města nad Metují, Bohuslav Rybín z Mostu a Karla Lierová z Uherského Hradiště.
Gratulujeme!

Práce s textovým editorem IV

V našem seriálu o projektu ECDL (European Computer Driving Licence) – **řidičáku na počítač** – jsme se v části věnované práci s textovým programem MS Word naučili uložit dokument, vložit do dokumentu datum, vložit text do záhlaví, pracovat s vlastností mezera mezi odstavci (PPK 2/2000), zarovnat text na střed, automaticky číslovat seznam, vložit ručně konec stránky (PPK 8/2000), změnit vlastnost odstavce pomocí stylu a vytvořit a upravit vlastní styl odstavce (PPK 19/2000). Navíc jsme se v PPK 15 a 17/2000 věnovali **Hromadné korespondenci**. Naučili jsme se vložit do dopisu adresy příjemců, které byly archivovány v jiném wordovém dokumentu v podobě tabulky. Dnes se budeme věnovat **výběru textu**. Pokud chcete některé pasáže v textu přesouvat, kopírovat, mazat nebo je formátovat, musíte je nejdříve **vybrat**.

Jak vybrat text pomocí myši

Obr. 1. Výběr textu.

Můžeme vybrat slovo, jednotlivé znaky, řádek, více řádků ležících pod sebou, větu, odstavec, více odstavců ležících za sebou, text celého dokumentu.

Jakékoliv množství textu vyberete tak, že nastavíte ukazatel myši před první znak vybíraného textu, stisknete a držíte levé tlačítko myši a táhnete myší přes text. Za posledním znakem vybíraného textu tlačítko myši uvolníte. Tento postup je někdy označován jako **kliknu – držím – táhnu – pustím**. Na obrazovce bude text vypadat, jako by byl označen černým zvýrazňovačem.

V případech, kdy je vybíraný text obsáhlejší a je nepříjemné posouvat myš za současného držení levého tlačítka myši, doporučuje se následující způsob výběru.

Klikněte na začátek výběru, pomocí posuvníku přejděte na konec textu, podržte klávesu SHIFT a klikněte za konec textu.

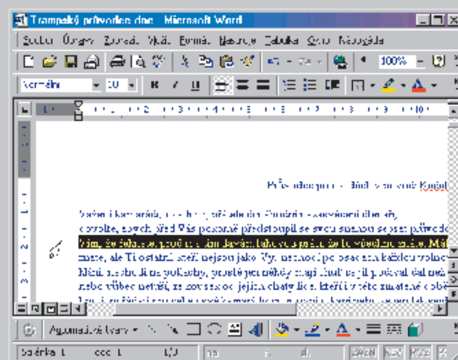
Slovo vyberete tak, že na něj dvojitě kliknete (neboli poklepete) levým tlačítkem myši. Při **výběru řádky** přesuňte ukazatel myši nalevo před řádek. Ukazatel myši změní tvar na šipku ukazující vpravo. Klikněte, a řádka se vybere.

Pokud nalevo od řádku kliknete a potáhnete ukazatel nahoru nebo dolů, vyberete více řádků textu.

Při **výběru věty** podržte klávesu CTRL a klikněte kamkoliv do věty.

Odstavec vyberete tak, že ukazatel myši přesunete nalevo jako při výběru řádky, ale kliknete dvojitě, popř. kdekoliv v odstavci kliknete trojitě. Připomínáme, že odstavec je text ukončený stiskem klávesy **Enter**.

Celý dokument vyberete tak, že přesunete ukazatel nalevo před text a trojitě kliknete.

Obr. 2. Výběr řádku.

Jak vybrat text pomocí klávesnice

Kurzor umístěte na počátek textu, který chcete vybrat. Poté následuje některá kombinace kláves **SHIFT, CTRL**, kláves se směrovými šipkami a kláves **HOME, END, Page Down, Page Up**, popřípadě i jiných.

Některé kombinace kláves pro výběr textu uvádí následující tabulka.

Klávesová zkratka	Rozšíření výběru
Shift+Šipka vpravo	O jeden znak vpravo
Shift+Šipka vlevo	O jeden znak vlevo
Ctrl+Shift+Šipka vpravo	Na konec slova
Ctrl+Shift+Šipka vlevo	Na začátek slova
Shift+End	Na konec řádku
Shift+Home	Na začátek řádku
Shift+Šipka dolů	O řádek dolů
Shift+Šipka nahoru	O řádek nahoru
Ctrl+Shift+Šipka dolů	Na konec odstavce
Ctrl+Shift+Šipka nahoru	Na začátek odstavce
Ctrl+Shift+Home	Na začátek dokumentu
Ctrl+Shift+End	Na konec dokumentu
Ctrl+A	Vybere se celý dokument
F8+klávesy se šipkami; režim výběru zrušíte stisknutím klávesy Esc	Až k určitému místu v dokumentu

Výběr pomocí režimu rozšíření výběru

Na stavovém řádku Wordu (tento řádek se nachází ve spodní části okna pod pracovní plochou) jsou čtyři pole s textem ZÁZN, REV, ROZ a PŘES.

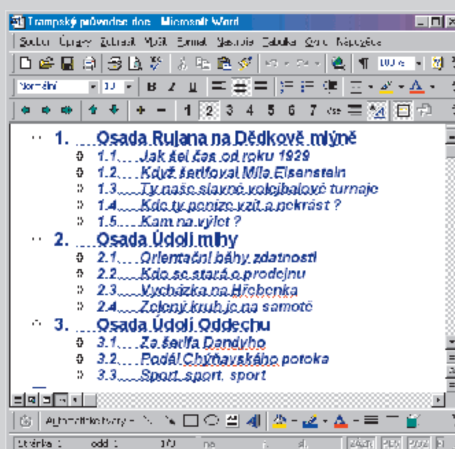
Aktivujte pole **ROZ** dvojitým kliknutím myší do tohoto pole. Režim můžete také aktivovat stiskem funkční klávesy **F8**. Kurzor nastavte na počátek textu, který chcete vybírat. Pro **výběr znaků** použijte klávesy ŠIPKA DOLEVA nebo ŠIPKA DOPRAVA. Chcete-li vybrat **slovo**, opět stiskněte klávesu **F8**. Potřebujete-li vybrat **větu**, po aktivaci režimu stiskněte klávesu **F8** dvakrát. Režim rozšířeného výběru zrušíte stisknutím klávesy **Esc** nebo dvojím kliknutím do pole **ROZ** na stavovém řádku Wordu.

Následující tabulka uvádí možné výběry textu pomocí dalších stisků klávesy **F8** a dalších kláves.

Klávesová zkratka	Akce
F8 a klávesa Šipka doleva nebo Šipka doprava	Výběr nejbližšího znaku
F8 (chcete-li vybrat slovo, stiskněte klávesu jednou; chcete-li vybrat větu, stiskněte klávesu dvakrát atd.)	Rozšíření výběru
Shift+F8	Zúžení výběru
Esc	Vypnutí režimu rozšíření

Vybírání textu v zobrazení osnovy

Píšete-li rozsáhlejší text, který je např. členěn do kapitol, formátujte nadpisy vestavěnými styly **Nadpis1, Nadpis2, Nadpis3** atd. Použití stylů pro nadpisy vám umožní použít **Zobrazení Osnovy**. V něm můžete vybírat rychle celé kapitoly pouhým kliknutím myši. Chcete-li přepnout do zobrazení **Osnova**, klikněte v nabídce **Zobrazit** na příkaz **Osnova** nebo klikněte na tlačítko **Zobrazit Osnovu** (najdete ji v levém dolním rohu okna před vodorovným posuvníkem).

Obr. 3. Zobrazení osnovy dokumentu.

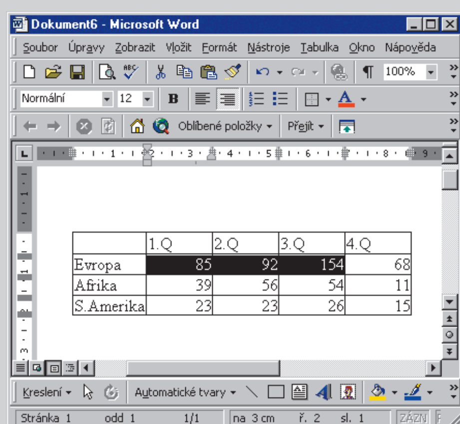
Chcete-li vybrat celou kapitolu i s případnými podkapitolami, klikněte na symbol **+ (plus)** vedle nadpisu. Chcete-li vybrat pouze nadpis, přesuňte ukazatel myši nalevo od nadpisu, až se změní na tvar šipky směřující doprava, a klikněte.

Jak vybrat text v tabulce pomocí klávesnice

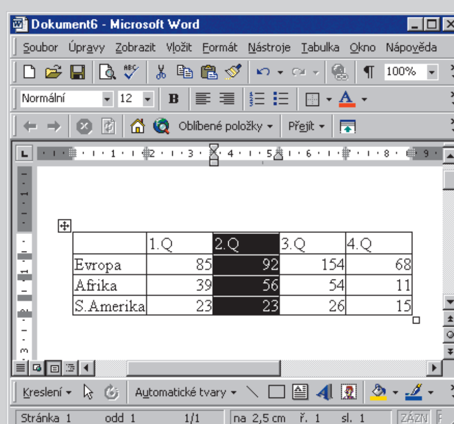
Vzhledem k tomu, že někteří účastníci našich kurzů mají problémy s výběry položek v tabulce, uvádíme některé klávesové zkratky, které by vám měly výběr usnadnit.

Vladimír Očenášek

Klávesová zkratka	Akce
Tab	Výběr obsahu následující buňky
Shift+Tab	Výběr obsahu předcházející buňky
Podržte klávesu Shift a stiskněte opakovaně klávesu se šipkou.	Rozšíření výběru na přilehlé buňky
Klikněte do buňky nejvýše nebo nejníže ve sloupci. Podržte Shift a stiskněte opakovaně klávesu Šipka nahoru nebo Šipka dolů.	Výběr sloupce
Alt+5 na numerické části klávesnice (s vypnutým NUM LOCK)	Výběr celé tabulky

Obr. 4. Výběr více buněk v tabulce.

Obr. 5. Výběr sloupce v tabulce.

Turbo Navigator – 2. díl

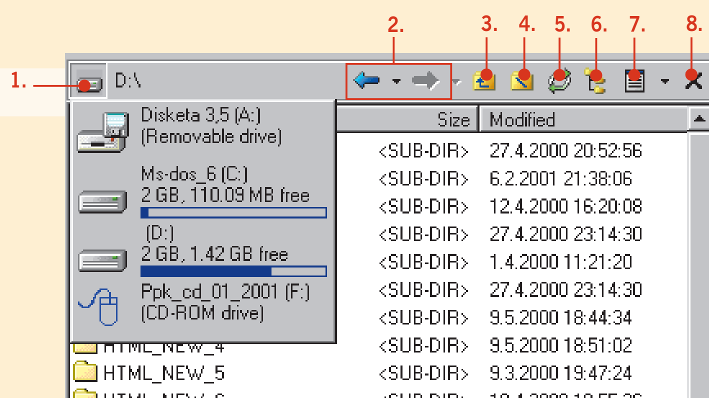

V minulém díle jsme se seznámili se základními funkcemi, které asi většina z vás již zná a často používá (kopírování, mazání…). Dnes se dostaneme k dalším možnostem tohoto zajímavého správce souborů.

Téměř každý program má vedle hlavní nabídky příkazů (neboli hlavního menu) také několik tzv. panelů. Na těchto panelech jsou ikony (tlačítka), pomocí kterých se dají spouštět nejčastější funkce a příkazy. Stejně tak je tomu i u programu Turbo Navigator.

Panel „Caption Bar“

Již v minulém díle jsme si řekli, že hlavní částí programu jsou dvě velká okna – levé a pravé (v každém z nich lze zobrazit obsah jiného disku, diskety či cédéčka). Nad oběma okny je umístěn malý panel nástrojů, obsahující několik ikon, které slouží ke spouštění několika důležitých funkcí. My si je nyní podrobněji popíšeme.

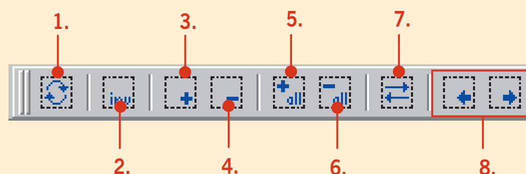

Obr. 1

1. Kliknutím na toto tlačítko vyvoláte nabídku se seznamem disků, jejichž obsah lze v okně zobrazit. Vedle názvu příslušného disku zde také naleznete informaci o celkové kapacitě disku a o velikosti volného místa.
2. Tlačítky **Zpět** a **Vpřed** se můžete rychle přesouvat mezi adresáři, ve kterých jste byli naposledy.
3. Kliknutím na toto tlačítko se dostanete o úroveň výše. Nacházíte-li se například v podadresáři **Úkoly**, umístěném v adresáři **Dokumenty** (který je umístěn v kořenovém adresáři disku C), můžete se kliknutím na toto tlačítko rychle dostat do adresáře **Dokumenty**.
4. Kliknutím na toto tlačítko se můžete rychle přesunout do kořenového adresáře příslušného disku. Nacházíte-li se například v podadresáři **Úkoly**, umístěném v adresáři **Dokumenty** (který je umístěn v kořenovém adresáři disku C), můžete se kliknutím na toto tlačítko rychle dostat do kořenového adresáře disku C.
5. Toto tlačítko znovu načte obsah vybraného disku v příslušném okně.
6. Toto tlačítko zobrazí stromovou strukturu příslušného disku.
7. Pomocí tohoto tlačítka můžete nastavit dva typy zobrazování adresářů a souborů: **Full View** nebo **Brief View**. První volba zobrazí u každého adresáře (složky) a u všech souborů několik informací (kromě jména půjde i o velikost, datum a o tzv. atributy). Druhá volba zobrazí pouze názvy adresářů (složek) a souborů.
8. Tato ikona zavře příslušné okno. Druhé okno se zobrazí přes celou šířku programu.

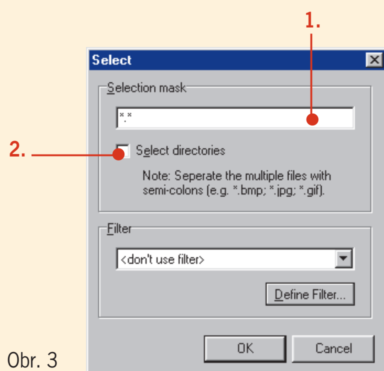
Panel „Selection Toolbar“ aneb bez označování souborů se neobejdete

Tento panel obsahuje několik tlačítek, sloužících k označování souborů a adresářů. A proč vůbec soubory a adresáře označovat? Vysvětlení je jednoduché. Označením dáváte najevo, se kterými objekty chcete provést určitou akci. Můžete si například v určitém adresáři označit pět souborů, které hodláte smazat. Poté stačí kliknout na tlačítko F8, a všech pět souborů se najednou vymaže. Nemusíte tedy odstraňovat každý soubor zvlášť. Na následujících obrázcích najdete podrobnější informace…

Obr. 2

1. Označení aktuálního souboru či adresáře (tj. souboru či adresáře, na kterém je umístěn kurzor). Stejný význam má klávesa **mezerník**.
2. Obrácení (invertování) výběru. Zní to složitě, ale vysvětlení je jednoduché. Představte si, že máte v určitém adresáři pět souborů. Kliknutím na tlačítko č. 1 (nebo pomocí mezerníku) označte dva z nich (tj. ostatní tři zůstanou neoznačené). Nyní klikněte na tlačítko č. 2 – dojde k obrácení výběru (tj. původně označené soubory označeny již nebudou a označí se soubory původně neoznačené).
3. Toto tlačítko umožní označit určitou skupinu souborů. Kliknete-li na něj, zobrazí se dialogové okno, ve kterém musíte zadat několik podrobností (viz obr. č. 3).
4. Toto tlačítko umožní zrušit označení určité skupiny souborů. Kliknete-li na něj, zobrazí se dialogové okno, které je podobné jako okno na obrázku č. 3.
5. Označení všech objektů v aktuálním adresáři (tj. všech souborů i podadresářů).
6. Zrušení označení (odoznačení) všech objektů v aktuálním adresáři (tj. všech souborů i podadresářů).
7. Porovnání obsahu dvou adresářů. Tato funkce je poměrně užitečná a zajímavá, a proto si ji podrobněji rozebereme v následující části (viz část Jak porovnat obsah dvou adresářů).
8. Tato tlačítka umožňují pohyb po označených souborech. V libovolném adresáři si cvičně označte například dva soubory (třeba pomocí klávesy mezerník). Klikněte na tlačítko „šipka vlevo“ – kurzor se přesune na soubor, který jste označili v předchozím kroku. Klikněte na tlačítko „šipka vpravo“ – kurzor se vrátí na původní soubor.

Obr. 3

1. V tomto okně můžete zadat, které soubory se mají označit. Zadáte-li řetězec *.* (hvězdička, tečka, hvězdička), označí se všechny soubory v aktuálním adresáři. Zadáte-li řetězec *.doc, označí se všechny soubory s příponou doc.
2. Zatrhnete-li toto políčko, označí se také všechny podadresáře v aktuálním adresáři.

Jak porovnat obsah dvou adresářů

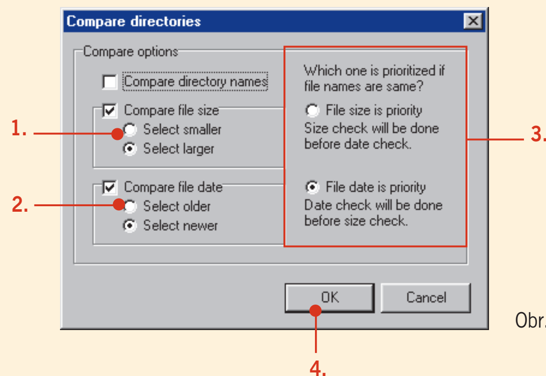
Na obrázku č. 2 jsme se seznámili s tlačítkem pro porovnání obsahu dvou adresářů (viz tlačítko č. 7).

Porovnání obsahu dvou adresářů má smysl a tato funkce se vám často může hodit. Máte-li například na pevném disku adresář se stejnými soubory jako na disketě a nevíte-li, který z adresářů je aktuálnější (tj. ve kterém adresáři jsou soubory s posledními změnami), můžete funkci „porovnat adresáře“ využít.

Do této situace se často dostanete například tehdy, přenášíte-li určité soubory (na kterých zrovna pracujete) mezi několika počítači – například mezi počítačem v práci a počítačem doma.

Nyní si popíšeme, jak to funguje. V levém panelu si otevřete jeden adresář (například adresář na disketě) a v pravém panelu druhý adresář (například adresář na pevném disku). Tj. chcete-li porovnat obsah dvou adresářů, musíte je otevřít (v levém panelu první, v pravém panelu druhý).

Poté klikněte na tlačítko „porovnat adresáře“ (viz tlačítko č. 7 na obrázku č. 2). Otevře se dialogové okno (viz obrázek č. 4).

Obr. 4

V dialogovém okně pro porovnání dvou adresářů můžete nastavit několik vlastností.

1. Zatržení volby **Compare file size** a podvolby **Select larger** zajistí porovnání souborů podle velikosti (označí se soubory větší). To znamená, že vyskytnou-li se například dva soubory stejného jména (každý v jiném adresáři), ale každý má jinou velikost, označí se ten větší.

2. Zatržením volby **Compare file date** a podvolby **Select newer** se zajistí porovnání souborů podle data, kdy byl soubor naposledy upravován (označí se soubory novější). To znamená, že vyskytnou-li se například dva soubory stejného jména (každý v jiném adresáři), ale každý má jiné datum, označí se ten novější. Díky tomu poznáte, že soubor, který je označen, je novější, a tedy aktuálnější (tj. jde o soubor, který jste naposledy upravovali).

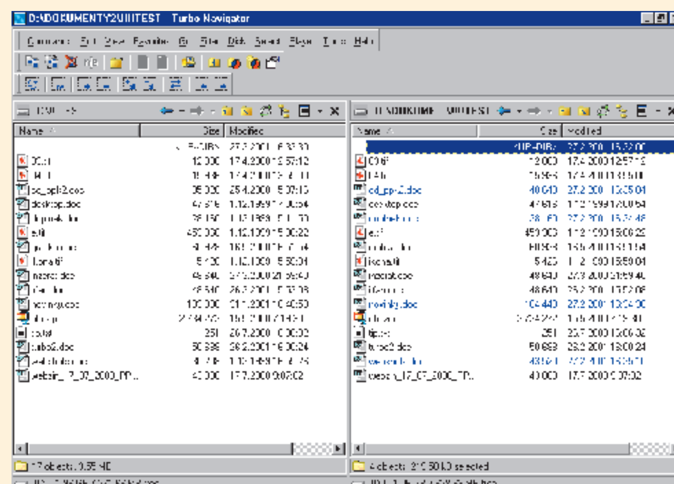
3. Tato volba vám umožní zvolit, zda má při porovnávání přednost velikost souboru, nebo datum (tj. den, kdy byl soubor naposledy upravován). Může se totiž stát, že se vyskytnou dva soubory (každý v jiném adresáři), z nichž první bude větší než druhý, ale druhý bude novější. Touto volbou tedy nastavíte to, zda se má označit soubor větší, nebo soubor novější.

Na obrázku je nastavena volba, která zajistí označení novějšího souboru (tj. přednost je dána datu). Tento případ může nastat například tehdy, jestliže v nové verzi souboru smažete část textu (například v dokumentu programu MS Word). Pak bude mít novější soubor menší velikost než jeho starší verze. Volba „přednost má datum“ je logičtější, a proto ji doporučujeme nechat nastavenou.

4. Nakonec klikněte na tlačítko **OK**. Poté se v obou porovnávaných adresářích označí rozdílné soubory. Jsou-li soubory v obou adresářích naprosto stejné, neoznačí se žádné soubory.

info

Název: Turbo Navigator 1.44.
Internet: www.turbo-navigator.com.
Typ: freeware.
Jazyk: angličtina.
PPK CD: Program Turbo Navigator najdete na **PPK CD 1/2001** v části **Pro počítač/Správci**. Odtud si ho můžete nainstalovat kliknutím na **instalovací/kopírovací/spouštěcí tlačítko**.

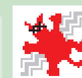

Obr. 5
Po použití funkce „porovnat adresáře“ se v pravém okně označily soubory, které jsou novější. Můžete tedy označené soubory překopírovat do levého okna (tj. do jiného adresáře). Soubory v levém okně budou tedy přemazány aktuálnějšími soubory z okna pravého.

IrfanView

prohlížeč obrázků

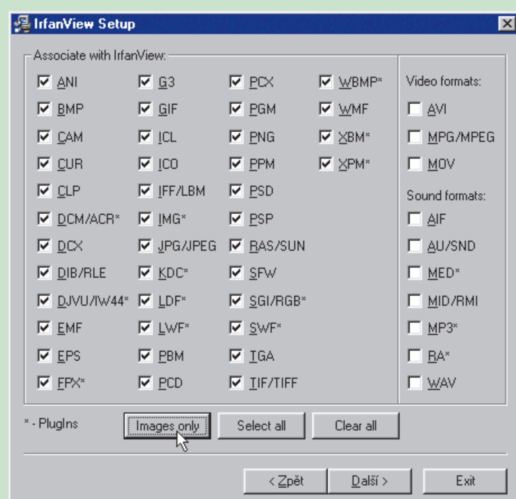
IrfanView je další program z PPK CD 1/2001, se kterým se naučíme pracovat. Tento program je zdarma, a proto ho můžete volně používat.

Tento prográmek bychom mohli zařadit do skupiny „prohlížečů obrázků“, ale umí toho mnohem víc – upravovat obrázky, skenovat obrázky, přehrávat videosoubory a hudební soubory. Tyto další možnosti jsou však omezeny a jsou pouze doplňkem k hlavní činnosti programu a tou je prohlížení velkého množství nejrůznějších typů obrázků. Nejste-li se svým programem pro prohlížení obrázků spokojeni, pak vám doporučujeme IrfanView.

Instalace programu IrfanView a asociace souborů

Program naleznete na cédéčku č. 1/2001, které bylo umístěno v čísle 4/2001. IrfanView je umístěn v sekci **Pro počítač/Grafika**, odkud si ho můžete nainstalovat kliknutím na **instalovací/kopírovací/spouštěcí** tlačítko.

Instalace programu je velmi jednoduchá. My se zastavíme pouze u jednoho dialogového okna, které se vám během instalace objeví. Toto okno je nadepsáno **Associate with IrfanView**. V něm můžete zadat, jaké typy souborů mají být *asociovány* s programem IrfanView.

Obr. 1
V tomto okně můžete zvolit, jaké typy souborů mají být asociovány s programem IrfanView. Kromě obrázků lze zvolit i videosoubory a hudební soubory. Doporučujeme kliknout na tlačítko **Images only** a zvolit pouze obrázky (pro prohlížení videosouborů a přehrávání hudebních souborů jsou totiž vhodnější jiné programy). Poté v instalaci pokračujte. Asociaci souborů lze také upravit až po instalaci programu. Stačí z nabídky **Options** vybrat příkaz **Properties**. Otevře se okno **Properties** a v něm přejděte na záložku **Extensions** (objeví se stejné okno, jaké vidíte na obrázku).

Tato asociace se většinou provádí i u jiných programů a jde o tzv. *svázání určitého typu souboru s určitým programem*. Jestliže například provedete asociaci souboru, který má příponu GIF (tj. obrázku), s programem IrfanView, pak vždy, když spustíte soubor s příponou GIF (například na tento soubor dvakrát kliknete), spustí se automaticky program IrfanView.

Stejné je to například u textového procesoru MS Wordu a souborů s příponou DOC (tj. dokumentů programu MS Word) – kliknete-li dvakrát na soubor s příponou DOC, spustí se MS Word a v něm se příslušný soubor otevře.

Během instalace programu IrfanView proveďte asociaci souborů – viz obrázek č. 1.

Prohlížení obrázků

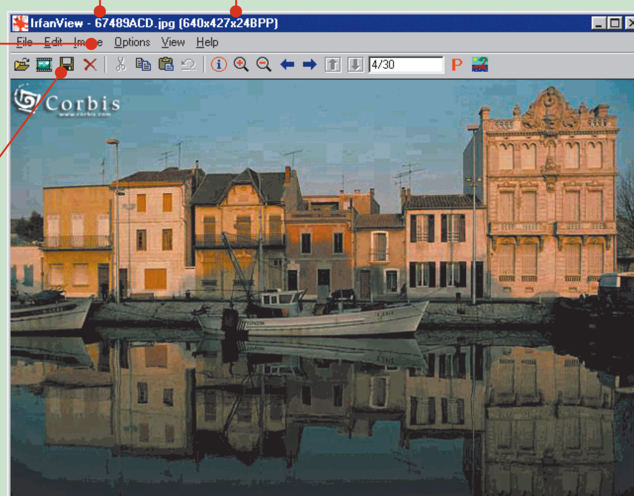
Nyní máme prohlížeč IrfanView nainstalován a můžeme se pokusit prohlédnout si v něm některý obrázek. Na cédéčku č. 1/2001 (ze kterého jste nainstalovali IrfanView) najdete v adresáři **plus/obrazky** několik obrázků. Tento adresář si otevřete (například v programu Průzkumník) a klikněte dvakrát na libovolný soubor. Spustí se program IrfanView a v něm se zobrazí příslušný obrázek (viz obrázek č. 2).

1. Název souboru včetně přípony.

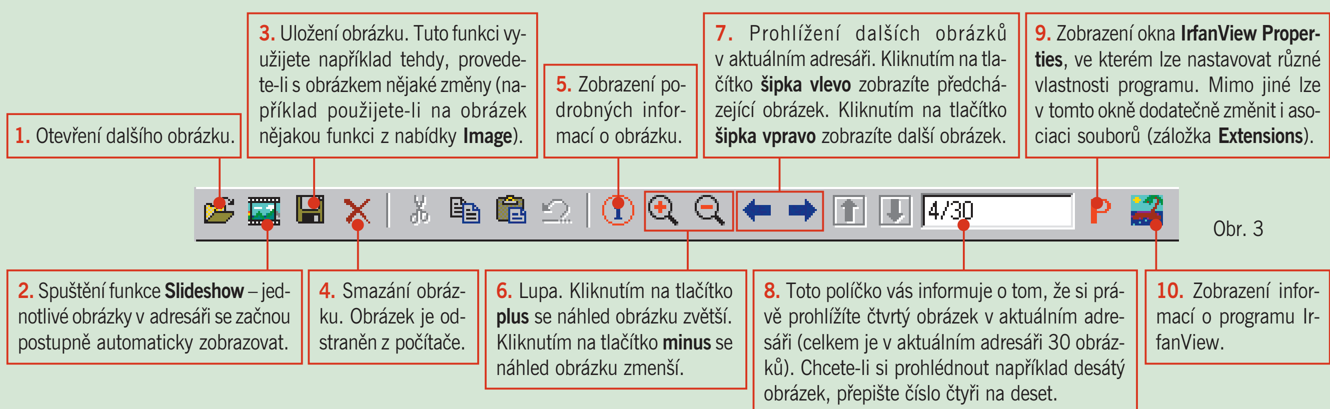
2. Základní informace o obrázku: velikost obrázku je 640 x 427 pixelů, barevná hloubka je 24 bitů na pixel (16,7 milionu barev).

3. Hlavní nabídka programu.

4. Panel nástrojů (obsahuje ikony, pomocí kterých lze spouštět nejdůležitější funkce programu – viz obrázek č. 3).

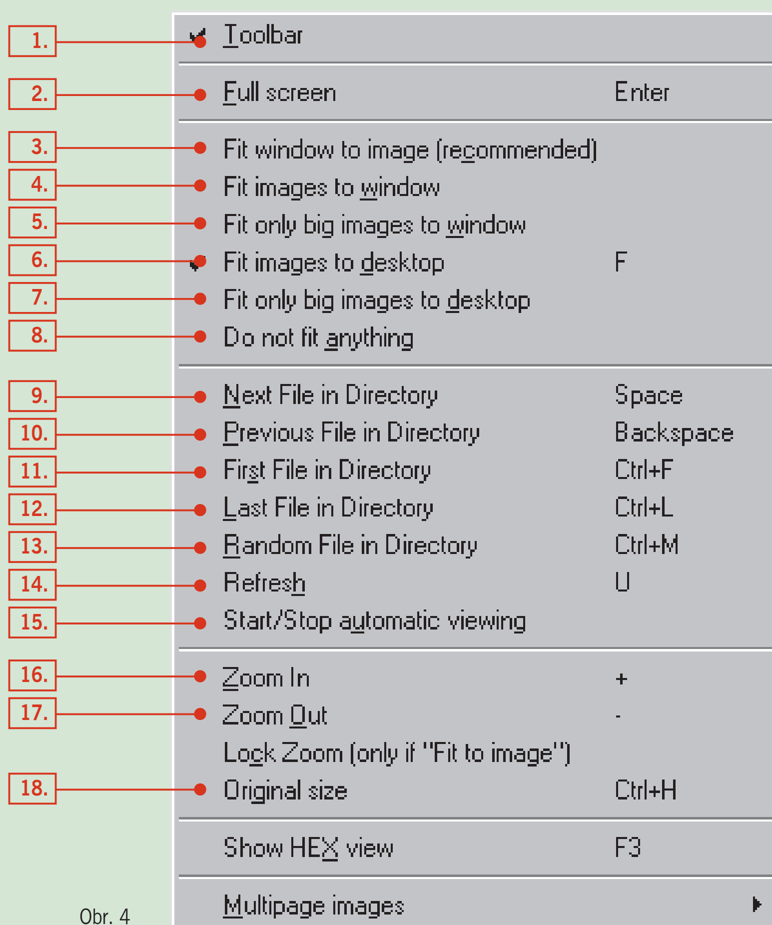
Obr. 2

Obr. 3

Nabídka View

Nyní si popíšeme příkazy v nabídce **View**, pomocí kterých lze spouštět nejdůležitější funkce programu. Klikněte na nabídku **View** – na obrázku č. 4 najdete podrobné vysvětlení jednotlivých příkazů.

Obr. 4

1. Vypnutí panelu nástrojů (tj. panelu s ikonami – viz obrázek č. 3).
2. Zobrazení obrázků přes celou obrazovku. Lze to učinit i klávesou **Enter** (zpět se dostanete také klávesou **Enter**). Tato funkce je vhodná například u prohlížení velkých obrázků.
3. Okno programu se přizpůsobí velikosti obrázku – tj. je-li obrázek velký, zobrazí se v pravé (případně i v dolní) části programu posuvná lišta, kterou musíte pohybovat, abyste viděli i další části obrázku.
4. Velký obrázek se zmenší tak, aby byl celý vidět v okně programu (tj. nebude třeba žádných posuvných lišt). Je třeba upozornit, že se zmenší pouze náhled obrázku (lupa); k žádnému opravdovému zmenšení obrázku nedojde (tj. prohlédnete-li si poté obrázek v jiném grafickém programu, bude mít stále svou původní velikost).
5. Stejné jako u č. 4, s tím rozdílem, že tato funkce bude platit pouze pro velké obrázky, které se do okna programu nevejdou.
6. Obrázek, který je malý, se roztáhne přes celou pracovní plochu. Obrázek, který je velký, se zmenší tak, aby zabíral velikost pracovní plochy. Tato funkce může u malých obrázků vyvolat nepříjemný efekt – roztažením obrázku přes celou pracovní plochu dojde k jeho „rozmazání“ (obrázek bude vypadat nekvalitně). Funkci lze také spustit klávesou **F**.
7. Stejné jako u č. 6, s tím rozdílem, že tato funkce bude platit pouze pro velké obrázky, které se do okna programu nevejdou. Tj. velké obrázky se zmenší tak, aby zabíraly velikost pracovní plochy.
8. Žádné obrázky se nebudou přizpůsobovat. Tj. vždy se obrázek zobrazí ve své skutečné velikosti.
9. Zobrazení dalšího obrázku v aktuálním adresáři (lze také použít klávesu **Space**).
10. Zobrazení předchozího obrázku v aktuálním adresáři (lze také použít klávesu **Backspace**).
11. Zobrazení prvního obrázku v aktuálním adresáři (lze také použít klávesy **CTRL+F**).
12. Zobrazení posledního obrázku v aktuálním adresáři (lze také použít klávesy **CTRL+L**).
13. Zobrazení náhodného obrázku z aktuálního adresáře (lze také použít klávesy **CTRL+M**).
14. Znovunačtení obrázku (lze také použít klávesu **U**).
15. Zapnutí/vypnutí automatického prohlížení všech obrázků v aktuálním adresáři.
16. Zvětšení náhledu na obrázek (lze také použít klávesu **+**).
17. Zmenšení náhledu na obrázek (lze také použít klávesu **-**).
18. Obrázek se zobrazí ve své skutečné velikosti (lze také použít klávesu **CTRL+H**).

info

Název: IrfanView 3.30.
Internet: stud1.tuwien.ac.at/~e9227474.
Typ: freeware.
Jazyk: angličtina.
PPK CD: Program IrfanView najdete na **PPK CD 1/2001** v části **Pro počítač/Grafika**. Odtud si ho můžete nainstalovat kliknutím na **instalovací/kopírovací/spouštěcí tlačítko**.

Speciální znaky a jiné prvky v dokumentu

602Text

Text dokumentu neobsahuje jen viditelné znaky odpovídající stiskům kláves jako na psacím stroji. Vedle obvyklých a viditelných písmen a číslic v něm musí být spousta znaků používaných pro formátování, které jako uživatelé nikdy neuvidíte, a též spousta znaků speciálních a také těch, které můžete chtít vidět jen za určitých okolností. V tomto článku si uvedeme kompletní přehled všech takových speciálních prvků, se kterými se můžete při práci s dokumenty setkat.

Co na klávesnici nenajdete

Nejprve se podívejme na ty znaky, které se na klávesnici nevyskytují. Jak asi víte, kódování znaků je osmibitové. To znamená, že „textově“ lze zobrazit 2^8 znaků, což je dohromady 256 možností s kódovými čísly od 0 do 255, které vytvářejí dohromady tzv. ASCII tabulku. Prvních 33 pozic je vyhrazeno speciálním znakům řídicího charakteru. Až třicátý čtvrtý znak je obvyklý, viditelný. Každému znaku tedy odpovídá určité kódové číslo od 0 do 255. Přesto však při práci ve Windows nelze říci, že určitému kódovému číslu odpovídá vždy tentýž znak. Záleží to na tzv. fontu neboli sadě písma. Některé sady písma jsou „znakové“; tam většinou znaky v první polovině tabulky bývají do určité míry stejné a teprve od 128 výše speciální (azbuka, znaky řecké či hebrejské abecedy atd.). Zcela jiné je to u písem „grafického“ charakteru (Wingdings, Webdings, Symbol atd.).

Proč to všechno tak zdlouhavě popisujeme? Podívejte se na svou klávesnici. Je na ní něco málo přes stovku kláves, ale těch znakových je zde ještě méně – i když ve spojení s klávesou **Shift** jsou většinou dvojfunkční. Jak se tedy dostat k těm všem znakům, které na klávesnici nenajdete, zejména k těm obrázkovým? A vidíte, jde to.

Zadávání znaků pomocí kódu

První způsob ještě připomíná „dřevní doby“ operačního systému MS-DOS. Prostě podržíte stisknutou klávesu Alt a k ní zadáte tříčíselný kód, odpovídající umístění příslušného znaku v tabulce ASCII. Tak třeba pro písmeno „malé c“, které je v tabulce na pozici 99, použijete kombinaci **Alt+0+9+9**. (Tu nulu můžete ve Windows i vynechat.) Vzhled vloženého znaku samozřejmě odpovídá aktuálně nastavenému písmu. Vkládání číselných kódů vás s největší pravděpodobností příliš nenadchne – leda byste se mermomocí chtěli kódy všech znaků naučit zpaměti. Proto textové procesory nabízejí jinou, elegantnější možnost.

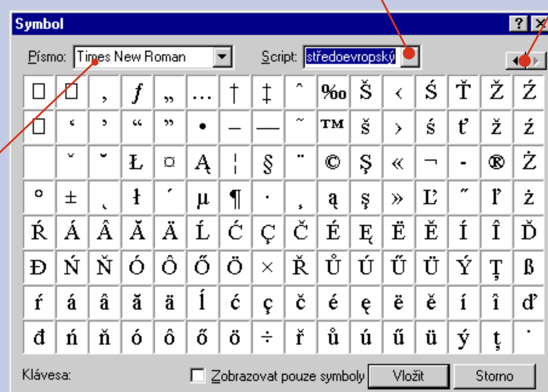
Nabídka symbolů

V nabídce **Vložit** spusťte příkaz **Symbol**. Otevře se dialogové okno **Symbol**, ve kterém najdete vše potřebné pro vložení libovolného znaku obsaženého v písmech, která máte pod Windows v dané chvíli instalována.

Volič pro výběr jazykové mutace zvoleného písma. Na výběr bývá několik „národně orientovaných“ mutací téhož písma. Češtinu najdete ve *scriptu* středoevropském, azbuku pod cyrilicí atd.

Přepínač pro zobrazení první nebo druhé části tabulky.

Volič pro výběr písma (fontu)

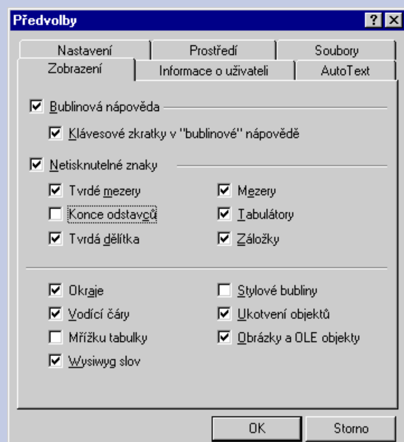
tip

Některé znaky lze ve Windows také vkládat kombinací pravé klávesy **Alt** s určitou znakovou klávesou. Tak například uživatelům elektronické pošty se může hodit informace, že kombinací **pravý Alt+V** se vloží znak „zavináč“ (@). Při instalacích různých produktů využijete kombinaci **pravý Alt+Q**, která vloží obrácené lomítko „\“ (*backslash*), potřebné při specifikaci přístupových cest k adresářům.
Tento postup bohužel nefunguje u některých starších typů klávesnic; musíte jej vyzkoušet.

Mezery a dělítka

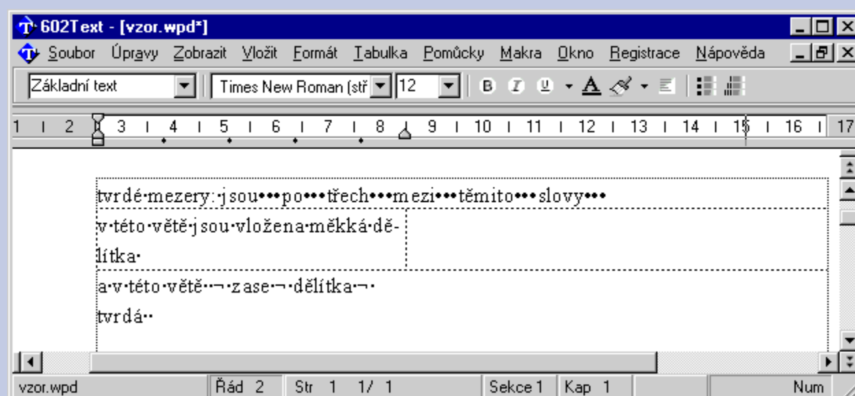
Vedle běžných i méně běžných znaků a symbolů Text602 používá, podobně jako i jiné textové procesory, některé znaky se speciálním významem. Jsou to **měkké dělítko**, **tvrdé dělítko** a **tvrdá mezera**. Vložíte je z podnabídky příkazu **Speciální znaky**, spuštěného z nabídky **Vložit**.

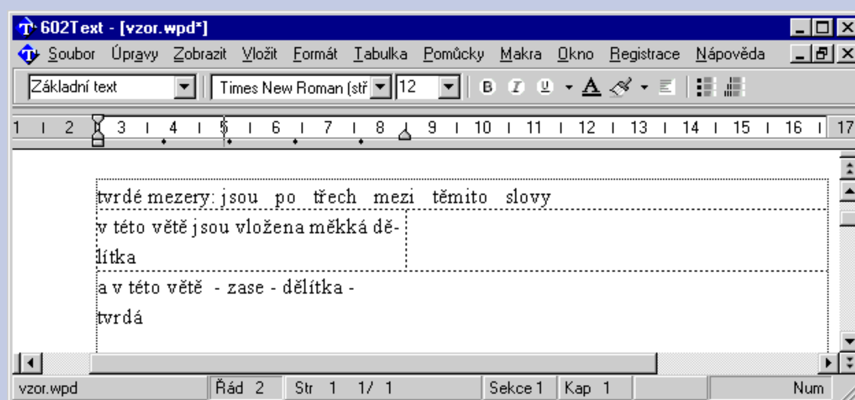
Měkké dělítko vložíte příkazem **Měkké dělítko** nebo klávesovým povelem **Ctrl+=**. Jeho významem je alternativní rozdělení slova v místě jeho vložení. Dostane-li se slovo s tímto dělítkem do vhod-

né pozice na konci řádku, je rozděleno a automaticky se vygeneruje rozdělovací znak. Jakmile potřeba slovo rozdělit zanikne, slovo se opět samo spojí a dělicí znaménko zmizí.

Příkaz **Tvrdé dělítko** nebo klávesový povel **Ctrl+Shift+=** vloží na pozici kurzoru pomlčku. Tento znak bude v textu zobrazen vždy, nezávisle na jeho pozici ve slově a řádku. V místě jeho výskytu nebude možné slovo rozdělit automatickým algoritmem. Tvrdé dělítko tedy s výhodou

použijete například při zápisu názvů, kde je pomlčka nedělitelnou a organickou součástí.

Příkazem **Tvrdou mezeru** (klávesovým povelem **Ctrl+mezera**) vložíte na pozici řádkového kurzoru tzv. tvrdou mezeru; ta nepodléhá kompresi při automatickém zarovnávání a v jejím místě nelze řádek rozdělit. Pokud je za slovo vložena tvrdá mezera, slovo se nebude dělit automatickým algoritmem, ale jen v případě vložení měkkých dělítek.

Měkká dělítka jsou v textu vidět jen v případě, že vznikne důvod rozdělení slova. Tvrdá dělítka i mezery vidíte za normálních okolností jako běžné pomlčky a mezery. Pokud chcete vidět, zda jde opravdu o speciální znaky, je zapotřebí, abyste v konfiguračním dialogovém okně povolili jejich zobrazení.

Konce řádku, odstavce a stránky

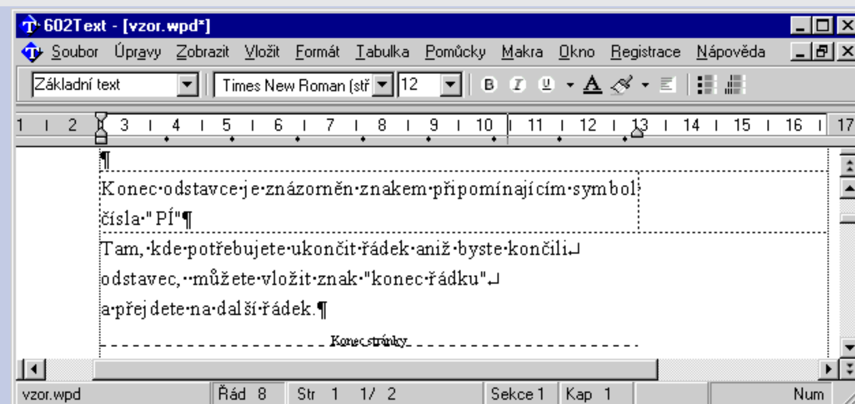
Odstavce v dokumentech ukončíte stiskem klávesy **Enter**. Poté textový kurzor přejde na začátek nového řádku a vzdálenost mezi odstavci se upraví podle parametrů nastavených ve stylu – mezera pravděpodobně bude větší než běžná rozteč mezi řádky.

Někdy ale budete potřebovat řádek ukončit a přejít na řádek nový při zachování řádkování a bez ukončení odstavce. V tom případě místo samotné klávesy **Enter** použijte její kombinaci s klávesou **Shift**, čímž vložíte znak **Konec řádku** (povel **Shift+Enter** odpovídá příkazu **Konec řádku** z nabídek **Vložit – Ukončení**).

V obrázku zcela dole vidíte ještě další indikační prvek řazený mezi netištitelné znaky – **Konec stránky**. Je to tzv. tvrdý konec stránky. Označuje vynucený zlom stránky v místě, kde text dosud nedosáhl jejího dolního okraje. Vložíte ho nejsnáze klávesovým povelem **Ctrl+Enter** nebo příkazem **Konec stránky** z nabídek **Vložit – Ukončení**.

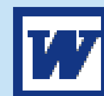
Podobné indikátory existují ještě pro ukončení sekce a kapitoly, ty však vyžadují komplexní výklad příslušné tematiky.

Jiří Lapáček

Při zobrazení netištitelných znaků vidíte znak pro konec odstavce jako tučný symbol používaný pro Ludolfovo číslo („pí“). Znakem pro konec řádku je pravoúhle zalomená šipka.

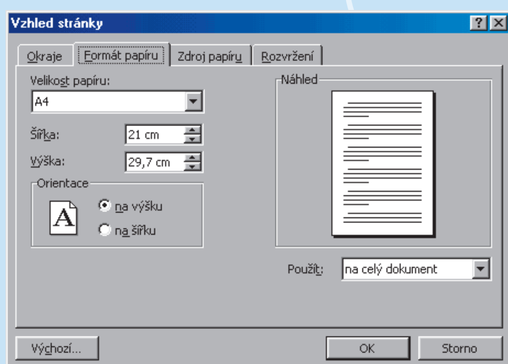
Hlavičkový papír

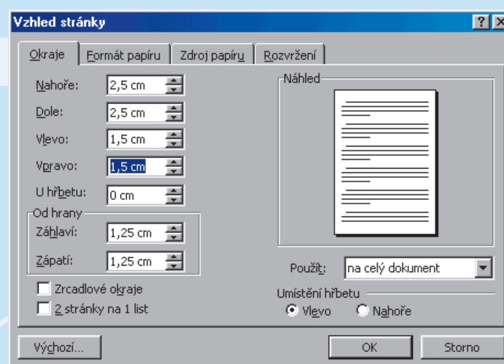
Při psaní dopisů, zejména obchodních, ale i těch soukromých, se často setkáte s potřebou použít hlavičkový papír, abyste nemuseli opakovaně nadepisovat svou adresu, umísťovat do záhlaví logo a podobně. V textovém procesoru MS Word si takový hlavičkový papír můžete poměrně snadno připravit. Postup ukážeme na příkladu verze Word 2000, ale podobně to funguje i ve starších verzích Wordu a také (i když trochu méně podobně) v ostatních textových procesorech. Využijeme funkce úpravy záhlaví a zápatí stránky.

Nastavení okrajů

Otevřete nový dokument a nejdříve nastavte okraje stránky. Vyberte příkaz **Vzhled stránky** z nabídky **Soubor** a otevře se dialogové okno **Vzhled stránky**. V něm na kartě **Formát papíru** zkontrolujte velikost stránky.

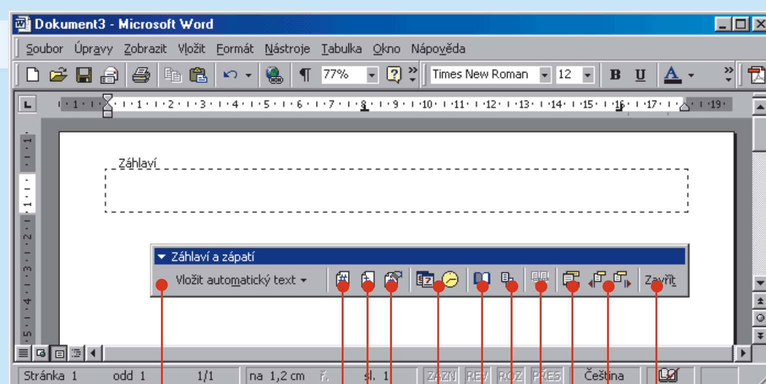
Měl by tu být nastaven formát papíru A4 (210 x 297 mm) s orientací na výšku.

Na kartě **Okraje** změňte nastavení levého a pravého okraje stránky; horní a dolní okraj ponechte na původním nastavení. Můžete však nechat všechna nastavení na původních hodnotách. Nastavení potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

Zobrazení záhlaví a zápatí

Z nabídky **Zobrazit** vyberte příkaz **Záhlaví a zápatí**. V horní části stránky se zobrazí čárkovaný obdélník označený nadpisem Záhlaví a v něm se nachází textový kurzor. Zároveň se objeví nový panel nástrojů **Záhlaví a zápatí**. Ten je tzv. plovoucí, takže jej můžete (přetažením myší za modrý titulní pruh) snadno přemístit.

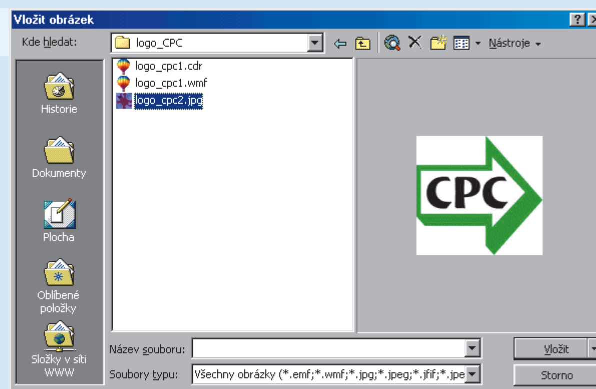

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.

1. Po kliknutí na toto tlačítko se rozbalí seznam položek automatického textu; kliknutím na položku jej vložíte do záhlaví na pozici kurzoru.
2. Kliknutím na toto tlačítko vložíte na pozici kurzoru pole, které zobrazí číslo aktuální stránky.
3. Kliknutím na toto tlačítko vložíte počet stránek dokumentu.
4. Toto tlačítko otevře dialogové okno, ve kterém můžete změnit formát číslování stránek.
5. Těmito tlačítky můžete do záhlaví vložit pole, která zobrazují aktuální datum a čas.
6. Tlačítko **Vzhled stránky** otevře stejnojmenné dialogové okno.
7. Kliknutím na tlačítko **Zobrazit či skrýt text dokumentu** můžete potlačit zobrazení těch částí dokumentu, které nepatří do záhlaví ani do zápatí. Zlepší se tím orientace na stránce.
8. Toto tlačítko má smysl u delších dokumentů s několika oddíly. Kliknutím na toto tlačítko nastavíte pro aktuální oddíl stejné záhlaví (nebo zápatí), jaké je v předchozím oddílu.
9. Kliknutím na tlačítko **Přepnout mezi záhlavím a zápatím** přepínáte mezi zobrazením a zpracováním těchto dvou částí dokumentu.
10. Je-li v delším dokumentu postupně několik různých záhlaví a zápatí, můžete se k dalšímu nebo k předchozímu přesunout kliknutím na tato tlačítka.
11. Kliknutím na tlačítko **Zavřít** ukončíte úpravu záhlaví či zápatí a vrátíte se k úpravě dokumentu.

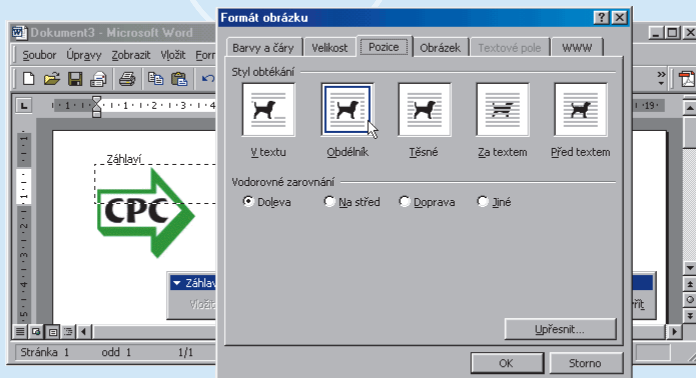
Vložení obrázku

Do záhlaví můžete vložit obrázek, například logo firmy.
Polohu obrázku můžete dodatečně upravit tažením myší.

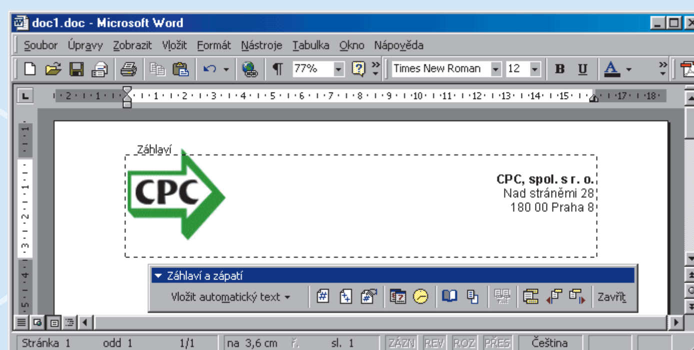
Z nabídky **Vložit** vyberte příkaz **Obrázek**; z jeho podnabídky vyberte příkaz **Ze souboru**. Otevře se dialogové okno, ve kterém můžete najít správný obrázek. V okně vpravo vidíte náhled. Obrázek vložíte do dokumentu kliknutím na tlačítko **Vložit**.

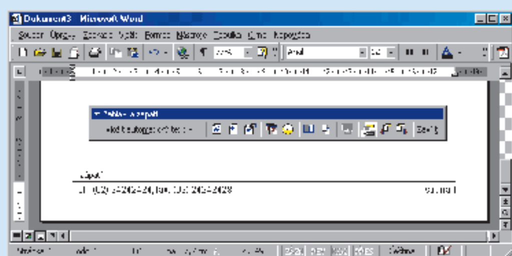
Po dvojím kliknutí na vložený obrázek se otevře dialogové okno **Formát obrázku**. V něm na kartě **Pozice** nastavte styl obtékání na **Obdélník**. Nastavení potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

Název a adresa firmy

Nyní doplňte do pravé části záhlaví text. Stiskem klávesy Enter můžete před něj i za něj vložit prázdné řádky, aby se oblast záhlaví rozšířila (do této oblasti nebude zasahovat text dokumentu).

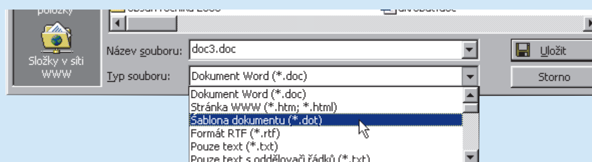

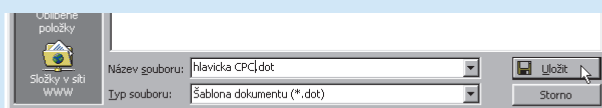

Zápatí

Je-li záhlaví hotovo, přepněte do oblasti zápatí (kliknutím na tlačítko Přepnout mezi záhlavím a zápatím) a zadejte text – například telefonní spojení, IČO apod. Můžete sem (s využitím tlačítka **Vložit pole STRÁNKA**) umístit i číslo stránky, budete-li chtít hlavičkový papír využívat pro vícestránkové dokumenty.
Chcete-li zápatí oddělit vodorovnou linkou, vyberte z nabídky **Formát** příkaz **Ohraničení a stínování** a ve stejnojmenném dialogovém okně nastavte linku pro ohraničení horního okraje odstavce.

Uložení šablony dokumentu

Hlavičkový papír je hotov. Nyní dokument uložte jako šablonu – tedy jako polotovar dokumentu. Vyberte příkaz **Uložit jako** z nabídky **Soubor** a v dialogovém okně **Uložit jako** zvolte typ dokumentu **Šablona dokumentu (*.dot)**. Zadejte vhodné jméno šablony a klikněte na tlačítko **Uložit**. Příště najdete svůj hlavičkový papír mezi ostatními šablonami v dialogovém okně **Nový** (to se otevře po vydání příkazu **Nový** z nabídky **Soubor**).

Pozadí stránky

Excel

Pozadí stránky

Funkce ***Pozadí stránky*** dovoluje vložit do stránky obrázek, který vytváří pozadí stránky. Tento obrázek bude překrývat text, který zapisujete do jednotlivých buněk. Pomocí této funkce si můžete rychle vytvořit třeba hlavičkový papír svojí firmy.

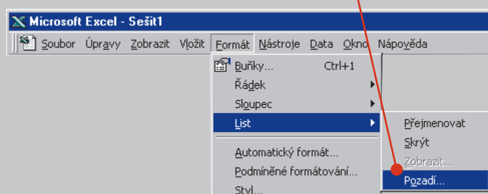
Aby pozadí nerušilo obsah tabulky, je vhodné volit méně výrazné barvy.

Jak obrázek do tabulky vložíte? Jednoduše. Z nabídky **Formát** vyberte postupně příkazy **List** a **Pozadí**. Tím vyvoláte dialogové okno. Zde označte soubor, v němž je uložen obrázek, který chcete použít jako pozadí. Poté dialogové okno uzavřete kliknutím na tlačítko **Otevřít** a obrázek se umístí na pozadí stránky.

info

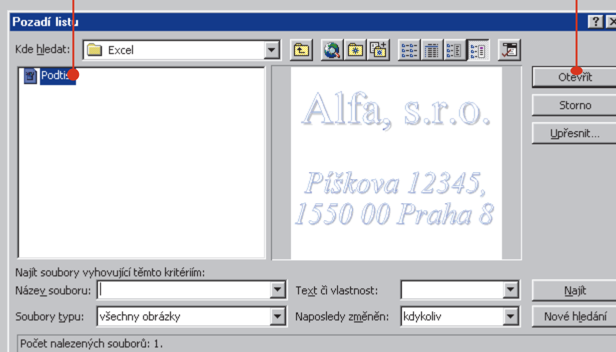
Při přípravě obrázku dejte pozor na jednu věc: Excel skládá obrázky jako dlaždice, to znamená, že malý obrázek bude na pozadí zobrazen několikrát. Chcete-li se tomuto efektu vyhnout, upravte předem rozměry obrázku. Obvykle to znamená udělat větší okraje obrázku.

1. Z nabídky **Formát** vyberte příkazy **List** a **Pozadí**.

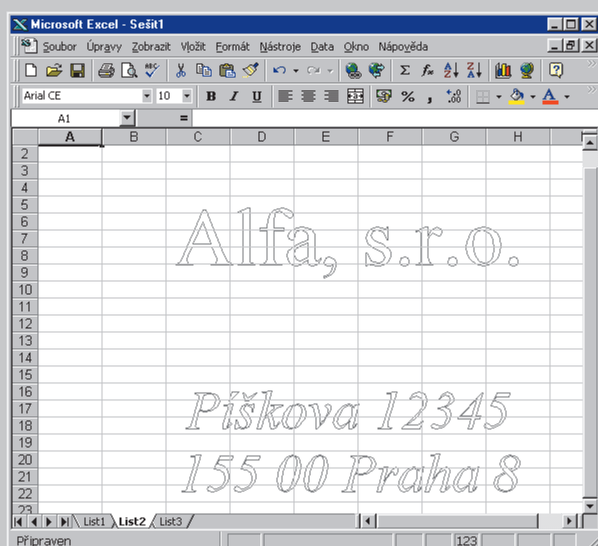
2. Označte soubor s požadovaným obrázkem.

3. Klikněte na tlačítko **Otevřít**.

info

Chcete-li pozadí zrušit, vyberte z nabídky **Formát** postupně příkazy **List** a **Odstranit pozadí**.

Tabulka s vloženým obrázkem

tip

Chcete si připravit elegantní hlavičkový papír bez nutnosti používat speciální grafické programy? V některých případech vám postačí MS Word a program Malování (ten najdete v nabídce Start – Programy – Příslušenství).

Spusťte si MS Word a program Malování. Otevřete si nový dokument v MS Wordu a napište text, který chcete použít jako pozadí v MS Excelu. Poté text označte a z nabídky **Formát** vyberte příkaz **Písmo**. V dialogovém okně Písmo zadejte font, barvu a velikost písma (nebojte se nastavit velikost písma kolem 70). Zajímavého vzhledu můžete dosáhnout použitím některých efektů. Až budete se vzhledem textu spokojeni, nastavte velikost okna tak, aby text byl v okně vidět celý. Poté stiskněte na klávesnici klávesu **Print Screen** (PrnScr, najdete ji napravo od klávesy **F12**). Stiskem této klávesy jste uložili vzhled obrazovky do schránky. Nyní přejděte do programu **Malování**. Z nabídky **Úpravy** vyberte příkaz **Vložit**. Pokud program Malování zobrazí dotaz na zvětšení rastru, odpovězte **Ano**. Po chvilce uvidíte obsah obrazovky. Z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Uložit** a soubor uložte. Nyní klikněte na nástroj **Výběr**. Přesuňte myš na plochu obrázku a zatažením myší označte tu část obrázku, kterou chcete použít na podtisk. Poté z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Nový**. Až bude nový obrázek připraven, opět vyberte z nabídky **Úpravy** příkaz **Vložit**. Teď by měl být obrázek připraven pro vložení do Excelu. Proveďte potřebné úpravy a soubor uložte. Nyní tento soubor můžete použít pro načtení do Excelu.

Jak je to se zamykáním tabulky

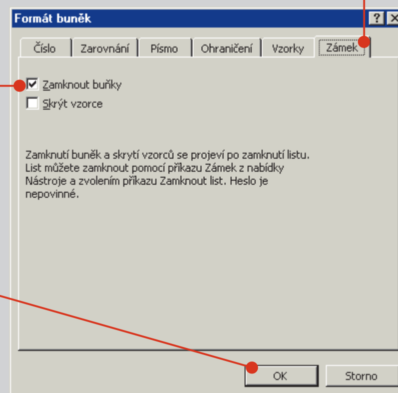
Do redakce přišly dotazy typu *jak ochránit tabulku před neoprávněným zápisem*. Pokusíme se udělat v této problematice trochu jasněji.

Chci zabránit zápisu do vybraných buněk/chci povolit zápis jen do vybraných buněk

Zákaz zápisu do jednotlivých buněk lze rozdělit do dvou částí. V té první zadáváte, do které buňky chcete zápis povolit a do které ne. Až budete mít nastaveno povolení zápisu, aktivujete zámek pro celou tabulku. Teprve poté se nastavení u jednotlivých buněk povolí.

Otevřete-li novou tabulku, pak je u všech buněk nastaven zákaz zápisu. To znamená, že po aktivaci zámku do žádné buňky takové tabulky nic nezapíšete. Chcete-li u jedné nebo více buněk změnit nastavení, tyto buňky označte. Poté z nabídky **Formát** vyberte příkaz **Buňky**. V dialogovém okně klikněte na záložku **Zámek**. Na kartě nastavte požadované změny (k zákazu zápisu se vztahuje položka **Zamknout buňky**) a klikněte na tlačítko **OK**.

Máte-li nastaveno povolení zápisu do jednotlivých buněk, je možné aktivovat zámek. Z nabídky **Nástroje** vyberte postupně příkazy **Zámek** a **Zamknout list**. Excel nabídne dialogové okno, do kterého můžete zadat heslo. V případě, že heslo zadáte, bude jej Excel vyžadovat při pokusu o zrušení aktivace zámku. V dialogovém okně jsou tři položky: ***Obsah***, ***Objekty*** a ***Scénáře***. Chcete-li zakázat zápis do buněk, musíte mít položku **Obsah** zaškrtnutou. Zbývající dvě položky zákaz zápisu do buněk neovlivňují.

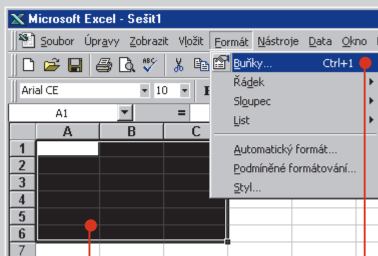

3. Klikněte na záložku **Zámek**.

4. Změňte nastavení.

5. Klikněte na tlačítko **OK**.

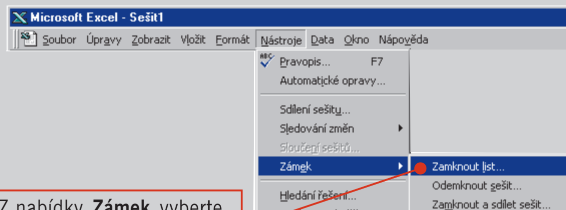
Nastavení zápisu do buňky

1. Označte buňky.

2. Z nabídky **Formát** vyberte příkaz **Buňky**.

Aktivace zámku

Z nabídky **Zámek** vyberte postupně příkazy **Zámek** a **Zamknout list**.

Potřebuji zakázat změny v grafu

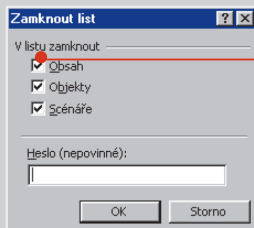
Graf může být buď vložen jako objekt do listu s daty, nebo může být na samostatném listu.

Je-li graf vložen jako objekt do listu s daty, postačí, když z nabídky **Nástroje** vyberete příkazy **Zámek** a **Zamknout list**. V dialogovém okně se ujistěte, že je označena položka **Objekty**.

Je-li graf vložen na samostatném listu, vyvolejte stejné dialogové okno. V tomto případě se ale ujistěte, že je označena položka **Obsah**.

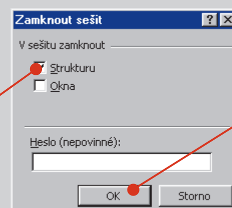
Potřebuji zakázat změny listů (list smazat, přidat, přejmenovat nebo změnit pořadí listů)

V tomto případě vyberte z nabídky příkazů **Nástroje** postupně příkazy **Zámek** a **Zamknout sešit**. V dialogovém okně ***Zamknout sešit*** se ujistěte, že je označena položka **Strukturu**.

Chcete-li zakázat editaci buněk, musí být zaškrtnuté políčko **Obsah**.

1. Z nabídky **Nástroje** vyberte příkazy **Zámek** a **Zamknout sešit**.

2. Ujistěte se, že je označena položka **Strukturu**.

3. Klikněte na tlačítko **OK**.

MS Access – práce s dotazy

Už umíme vytvořit tabulku a data z této tabulky vytisknout. Dnes začneme s vytvářením dotazů. Velká síla dotazů je ve spojování dat z více tabulek. Kromě toho můžete pomocí dotazů připravit různé pohledy na data z jedné tabulky. Dotaz je pro Access vlastně příkaz, jakým způsobem má zobrazit data uložená v tabulce.

Založení nového dotazu

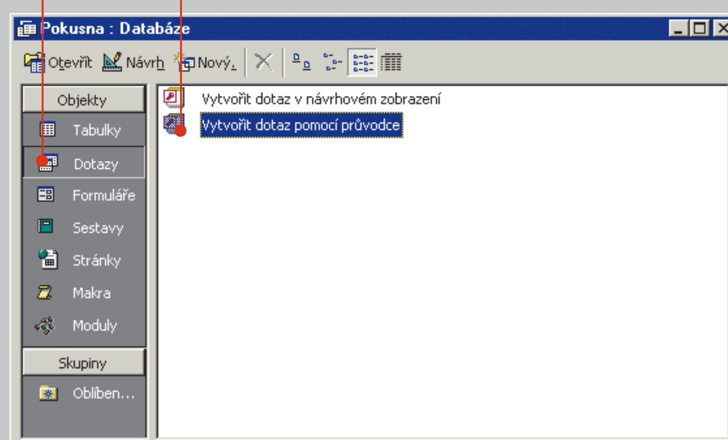
Nový dotaz můžete vytvořit buď pomocí průvodce, nebo v návrhovém zobrazení. Vyberete-li návrhové zobrazení, spustí se okamžitě nástroj pro tvorbu a editaci dotazu. Pomocí tohoto nástroje pak budujete dotaz.

Vyberete-li průvodce, pomocí několika dialogových oken zadáte základní údaje potřebné pro vytvoření dotazu. Na konci práce s průvodcem se spustí nástroj pro tvorbu a editaci dotazu, ale základní údaje potřebné pro editaci dotazu tentokrát již budou zadané. Pro první kroky využijeme služeb průvodce. V dalším popisu předpokládáme, že již máte otevřenou naši pracovní databázi.

V okně databáze klikněte na tlačítko **Dotazy** a poté dvojitě klikněte na položku **Vytvořit dotaz pomocí průvodce**.

1. Klikněte na položku **Dotazy**.

2. Klikněte na položku **Vytvořit dotaz pomocí průvodce**.

Použití průvodce

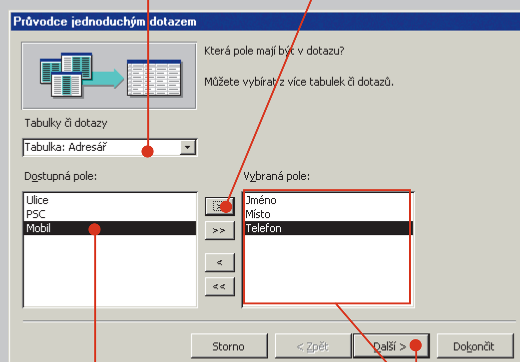
V prvním okně je potřeba zadat tabulku, jejíž data chcete v dotazu použít. Otevřete seznam ***Tabulky či dotazy*** a vyberte tabulku, kterou chcete použít. V seznamu ***Dostupná pole*** se objeví seznam polí (atributů) této tabulky. Ta pole, která chcete použít v dotazu, musíte přesunout do seznamu ***Vybraná pole***. Chcete-li přemístit jedno pole, klikněte na jeho název a pak na nástroj pro přesunutí pole.

Až budete mít v seznamu ***Vybraná pole*** všechna požadovaná pole, klikněte na tlačítko **Další**.

V následujícím dialogovém okně nejprve zapište název dotazu. Poté klikněte na položku **Upravit** návrh dotazu a dále na tlačítko **Dokončit**.

3. Ze seznamu vyberte tabulku, jejíž data chcete použít.

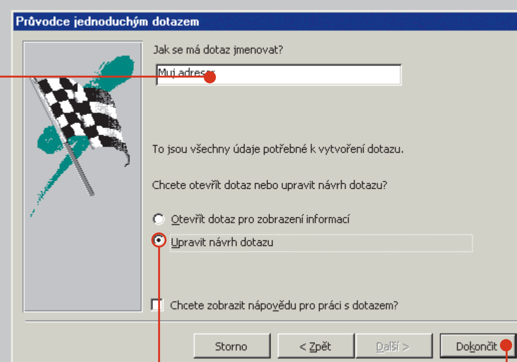
5. Klikněte na tlačítko pro přesunutí.

4. Klikněte na název pole, které chcete přesunout.

6. Až budou v seznamu ***Vybraná pole*** všechny požadované atributy, klikněte na tlačítko **Další**.

7. Zapište název dotazu.

8. Klikněte na položku **Upravit návrh dotazu**.

9. Klikněte na tlačítko **Dokončit**.

Nástroj pro práci s dotazem

Okno pro práci s dotazem je rozděleno na dvě části. V té horní jsou zobrazena malá okna se seznamy položek tabulek, které jsou zařazeny do dotazu.

V dolní části je tabulka, ve které je každý sloupec věnován jednomu poli (atributu) dotazu. V prvním řádku tabulky je název atributu (řádek *Pole*).

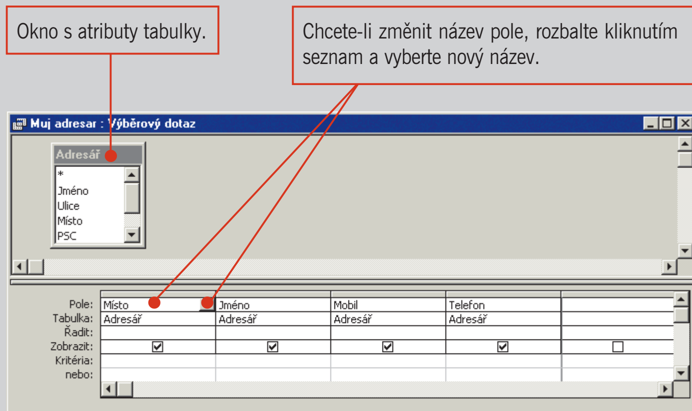
V druhém řádku je název tabulky, do které pole patří (řádek *Tabulka*).

Ve třetím řádku nastavujete směr řazení (pouze v případě, že chcete záznamy v dotazu podle daného pole řadit).

Pro všechny tři řádky platí následující způsob práce: Chcete-li některou hodnotu pro dané pole změnit, klikněte na příslušný řádek. Tím na pravém okraji řádku vyvoláte tlačítko pro otevření seznamu. Klikněte na toto tlačítko a ze seznamu vyberte požadovanou hodnotu. Ukážeme si to na příkladu: u pole *Jméno* nastavte vzestupné řazení. Ve sloupci s atributem *Jméno* klikněte na řádek *Řadit*. Tím vyvoláte v této buňce tabulky tlačítko. Klikněte na něj a ze seznamu vyberte položku **vzestupně**.

Ve čtvrtém řádku je zaškrtávací pole, ve kterém můžete nastavit, zda má být atribut viditelný, nebo ne.

Zkuste nastavit řazení podle uvedeného příkladu a prohlédnout si data v tabulce. K prohlížení dat slouží nástroj *Zobrazit*. Najdete jej na panelu nástrojů. Kliknete-li na tlačítko se šipkou vedle tohoto nástroje, rozbalí se nabídka s dalšími nástroji. Nástroj *Návrhové zobrazení* slouží k návratu zpět do okna nástroje pro editaci dotazu.

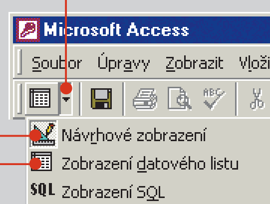

Okno nástroje pro editaci dotazu

Kliknutím vyvoláte seznam nástrojů.

Nástroj **Návrhové zobrazení**.

Nástroj **Zobrazení**.

Příklad nastavení hodnoty v prvních třech řádcích

1. Klikněte do buňky, jejíž hodnotu chcete měnit.

2. Klikněte na tlačítko pro rozbalení seznamu.

3. Vyberte požadovanou hodnotu.

Jak je to s řazením záznamů

Chcete-li seřadit záznamy (řádky) v dotazu podle hodnoty jednoho pole, je to jednoduché. Prostě u příslušného pole zvolíte v řádku *Řadit* příslušnou hodnotu. Jak je to v případě, kdy chcete řadit tabulku podle více polí? Zadáte-li řazení u více polí, pak se záznamy setřídí podle prvního z nich. Je-li v tabulce více záznamů se stejnou hodnotou v tomto poli, budou seřazeny podle hodnot v dalším poli, které má nastaveno řazení (např. třídíte-li tabulku podle příjmení, pak lidé se stejným příjmením budou seřazeni podle křestních jmen).

V našem dotazu je pořadí polí *Místo*, *Jméno*, *Mobil*, *Telefon*. Co ale provést v případě, kdy požadujete pořadí atributů *Místo*, *Jméno*, *Mobil*, *Telefon*, ale tabulku chcete setřídit v pořadí *Jméno*, *Místo*? Pomoc je jednoduchá. Před sloupec s atributem *Místo* vložte nový sloupec s atributem *Jméno*. V tomto sloupci zrušte zaškrtnutí v řádku *Zobrazit* a nastavte požadovaný směr řazení. V tabulce, která popisuje pole dotazu, bude tedy pole *Jméno* dvakrát. Poprvé bude na začátku (nebude se zobrazovat, má nastaveno řazení) a podruhé na místě, kde jej chceme vidět při prohlížení obsahu dotazu.

Postup je následující: V libovolném prázdném sloupci tabulky klikněte do řádku *Pole*, otevřete seznam a vyberte název pole **Jméno**. Poté stále v tomto sloupci klikněte na šedý pruh v záhlaví sloupce. Tím sloupec označíte. Nastavte ukazovátko na šedý řádek označeného sloupce a myší přesuňte tento sloupec tak, aby byl první na levé straně tabulky. Nyní v přetaženém sloupci v řádku *Zobrazit* zrušte zaškrtnutí a v řádku *Řadit* nastavte hodnotu řazení.

1. Klikněte v prázdném sloupci do řádku *Pole* a otevřete seznam.

2. Ze seznamu vyberte atribut **Jméno**.

3. Klikněte na šedý pruh nad sloupcem.

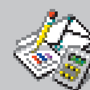
4. Nastavte ukazovátko na šedý pruh a pak myší přetáhněte sloupec tak, aby byl první z levé strany.

Pole *Jméno* je v zadání dotazu dvakrát.

5. Zrušte zaškrtnutí v řádku *Zobrazit*.

6. Nastavte způsob řazení.

MS Works – databáze potřetí

Zatím jsme se spokojili s tím, že se data ukládají do tabulky, která je nabízena v šablonách MS Works. Dnes se podíváme na to, jak si vytvoříte svou databázovou tabulku.

Trocha teorie

Z příkladu Evidence knih jste si mohli udělat představu o tom, jak vypadá databázová tabulka. Ta se skládá z řádků a sloupců. Každý sloupec eviduje konkrétní hodnotu (název knihy, telefonní číslo, placenou částku apod.). Každý řádek tabulky tvoří jeden záznam a popisuje jednu konkrétní věc, kterou evidujeme (například knihu, adresu kamaráda nebo kamarádky apod.). Při vytváření tabulky si nejprve rozmyslete, co chcete evidovat.

Vezměte si jako příklad adresář. Bude třeba kvůli tisku rozdělit adresu do více sloupců, nebo bude postačovat jediné pole? Budu chtít tisknout telefonní seznamy zvlášť pro mobily a zvlášť pro pevné linky, nebo mi postačí vše v jednom sloupci?

Dalším důležitým krokem je volba formátu dat. Samozřejmě můžete nastavit obecný nebo textový formát, ale tím můžete přijít o možnost provádět s daty různé výpočty.

Až si rozmyslíte, co od své tabulky budete požadovat, můžete se pustit do jejího vytváření.

Zakládáme novou tabulku

Vytvoření tabulky je velmi jednoduché, pouze zadáte názvy jednotlivých sloupců (polí) a určíte, jaký typ dat se bude v daném sloupci uchovávat.

Ve spouštěči úloh nejprve klikněte na položku **Programy**. Poté ze seznamu na levé straně vyberte položku **Databáze sady Works** a klikněte na příkaz **Spustit prázdnou databázi.** Na obrazovce se objeví dialogové okno, ve kterém zadáváte název nového sloupce a typ dat, která se mají v tomto sloupci evidovat.

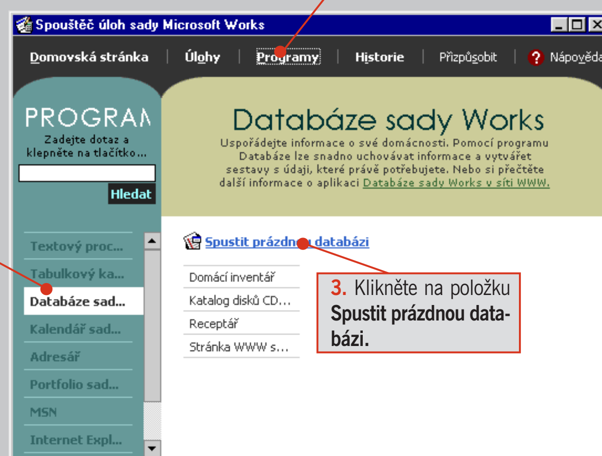
Postup při zadání nového pole je jednoduchý. Nejprve do editačního pole **Název pole** zapište název nového pole. Poté vyberte jeden z nabízených formátů dat a podle potřeby jej upřesněte (chcete-li např. evidovat finance, vyberte formát Číslo a ze seznamu vyberte položku, která zobrazuje symbol měny; případně můžete ještě upravit počet desetinných míst

Pole	Typ	Upřesnění	Výchozí hodnota	Poznámka
Titul	Obecný			Akademický titul
Jméno	Obecný			
Příjmení	Obecný			
Titul_za	Obecný			Titul za jménem
Muž	Číslo	Logická hodnota	Ano	Ano= je muž, Ne=je žena
Datum_nar	Datum	26.2.2001		
Plat	Číslo	1234,56 Kč, počet desetinných míst 0		
Adresa	Obecný			
Spojení	Obecný			Telefon, mobil,...

zadání

Naším úkolem bude vytvořit seznam pracovníků. Z dat bude třeba vybírat lidi s akademickým titulem, vytvářet skupiny lidí podle věku a pohlaví (pro statistiku), dále pak počítat průměrnou mzdu. Samozřejmě potřebujeme znát i adresu a spojení na konkrétní pracovníky.

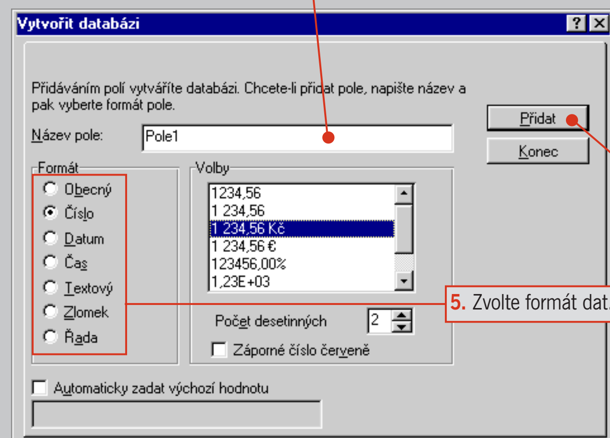
1. Klikněte na příkaz **Programy**.

2. Klikněte na položku **Databáze sady Works.**

3. Klikněte na položku **Spustit prázdnou databázi.**

4. Zapište název pole.

5. Zvolte formát dat.

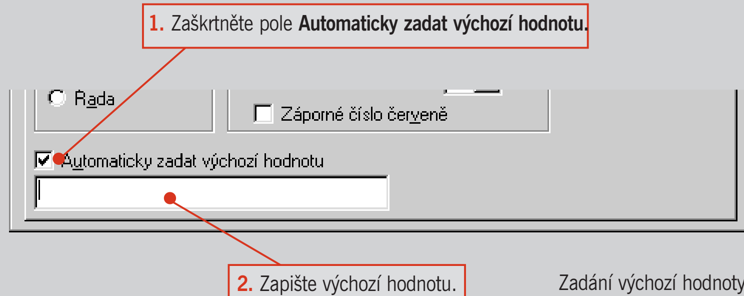
6. Klikněte na tlačítko **Přidat.**

info

Při vytváření tabulky můžete pro každé pole zadat tzv. výchozí hodnotu. Tato hodnota se do pole zapíše vždy při vložení nového záznamu a můžete ji kdykoliv editovat. Chcete-li výchozí hodnotu použít, nejprve zaškrtněte položku ***Automaticky zadat výchozí hodnotu*** a poté ji zapište do editačního pole.

a barvu záporných čísel). Možnosti upřesnění se mění podle toho, jaký formát dat je právě zvolený. Až budete mít název pole a jeho formát zadány, klikněte na tlačítko **Přidat**. Po zadání všech potřebných polí uzavřete dialogové okno kliknutím na tlačítko **Konec**.

Následující tabulka ukazuje, jaká pole jsou v naší tabulce použita. Po zadání všech polí tabulku uložte – třeba pod názvem LIDI.

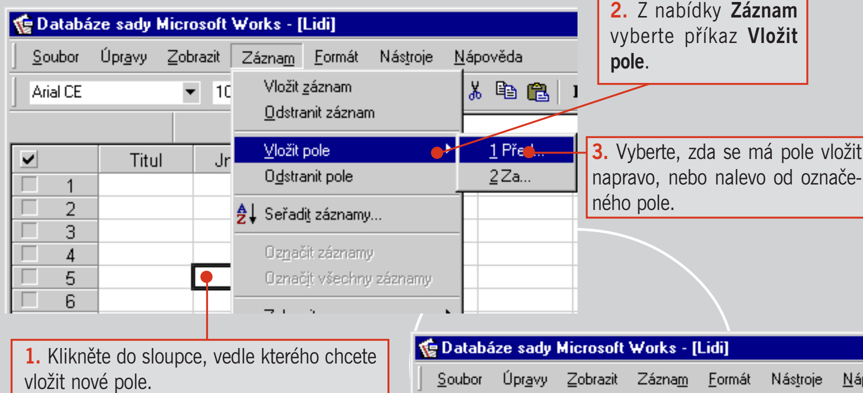

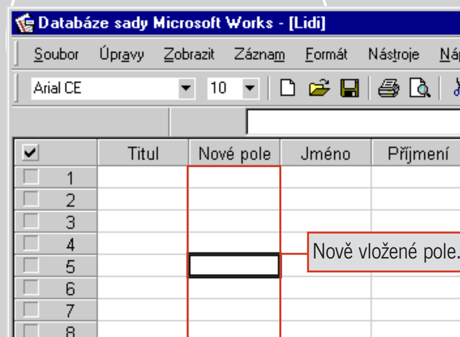
Zadání výchozí hodnoty

Dodatečné přidání pole

Velmi často se může stát, že časem potřebujete tabulku rozšířit o další pole. Postup je následující: Otevřete tabulku, ke které chcete připojit další pole. Klikněte do sloupce, vedle kterého má být přidáno nové pole. Poté z nabídky **Záznam** vyberte příkaz **Vložit pole**. Objeví se nabídka s příkazy **Před** a **Za**. **Před** znamená, že nové pole bude nalevo od označeného sloupce, **Za** znamená, že nové pole bude napravo od označeného sloupce.

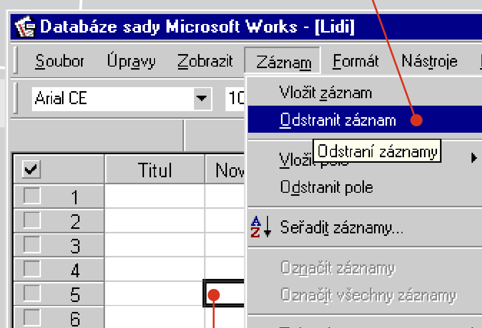
Po vybrání jednoho z těchto příkazů se objeví dialogové okno pro zadání nového pole. Vyplňte potřebné údaje a klikněte na tlačítko **Přidat**. Poté dialogové okno zavřete.

Odstranění pole

Klikněte na kterýkoliv řádek pole, které chcete odstranit. Poté z nabídky **Záznam** vyberte příkaz **Odstranit pole**. MS Works se dotazem ujistí, zda opravdu chcete pole smazat, a poté jej z tabulky odstraní.

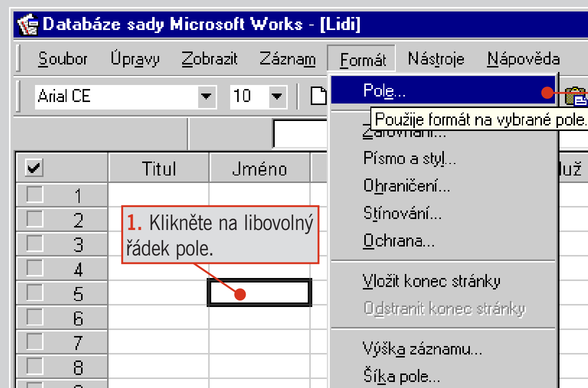

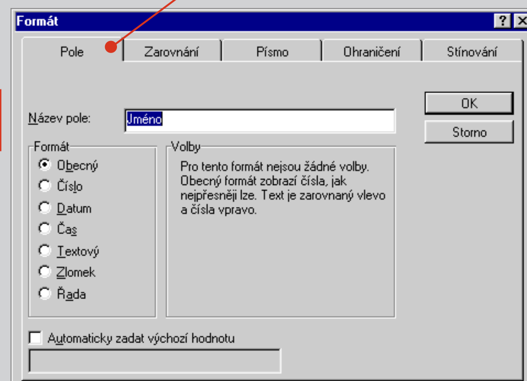
info

Předtím než začnete měnit formát polí, doporučujeme zkopírovat soubor s databází do jiné složky jako zálohu. V případě, že se vám úpravy nepovedou a dojde k porušení dat, můžete se vrátit k zazálohovanému souboru.

Úpravy názvu a formátu pole

Je-li třeba změnit název nebo formát pole, postupujte následovně: Klikněte na libovolný řádek pole, jehož parametry chcete měnit. Z nabídky **Formát** vyberte příkaz **Pole**. V dialogovém okně se ujistěte, že pracujete na kartě **Pole**. Obsah této karty je vám známý z předchozích kroků. Jen dejte pozor, abyste se nevhodnou změnou formátu nepřipravili o data v daném poli.

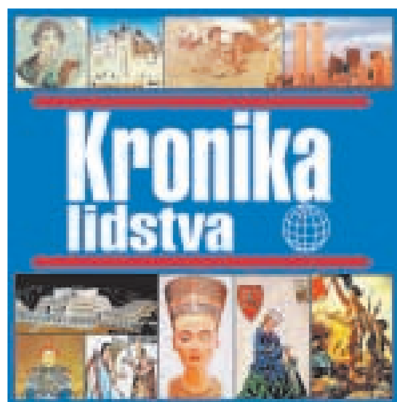

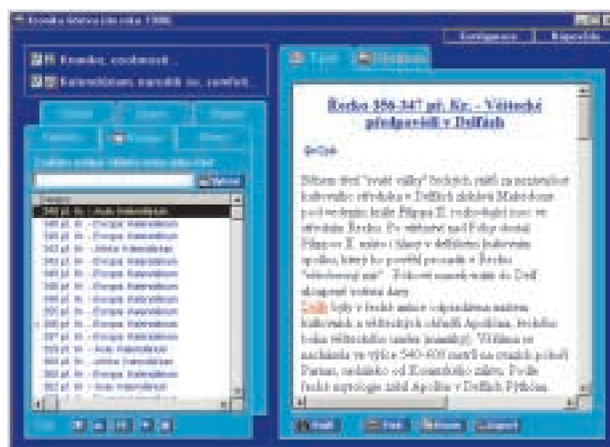

INZERÁT

Kronika lidstva - do roku 1900

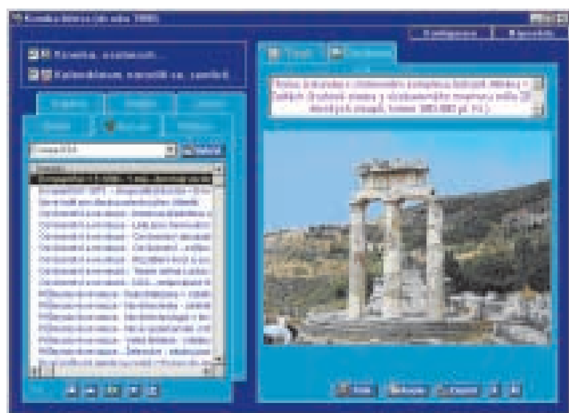
Díky vymoženostem dnešní techniky se podařilo uložit dějiny lidstva do roku 1900 na jeden stříbrný kotouček. Knižní vydání Kroniky má tisíc dvě stě šedesát stránek textu a vyšlo ve vydavatelství Fortuna Print Praha. A díky spolupráci Fortuny Print a agentury Anopress spatřilo světlo světa i vydání na CD-ROM, které vám nyní nabízíme jako přílohu našeho časopisu.

Okno Kroniky

Seznam témat můžete rozšířit.

Nápovědu lze udělat elegantně.

Instalace

Je jednoduchá, postačí vložit cédéčko do mechaniky a instalační program se spustí. Máte-li funkci automatického spouštění zakázanou, spusťte program Start.exe, který naleznete ve složce **Start**.

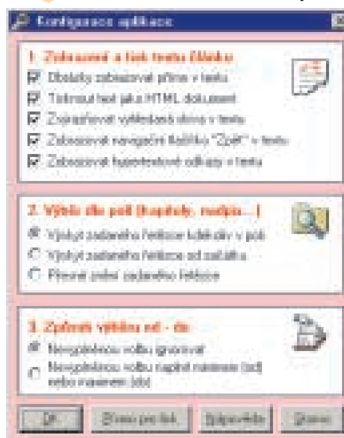
Všechno ostatní můžete nechat na instalačním programu, stačí pouze odklikávat tlačítko **Další** v jednotlivých oknech programu.

Po ukončení instalace spustíte Kroniku z nabídky Start.

Prohlížíme data

Pro prohlížení dat slouží okno s ovládacími prvky.

Možnosti nastavení Kroniky

Dáme vám tip: nevíte-li, jakou akci tlačítkem spustíte nebo jaká data záložka nabízí, klikněte na ni pravým tlačítkem myši. Po chvilce se spustí hezky udělaná nápověda.

Kronika lidstva je řešena jako encyklopedie: to znamená, že k bázi uložených dat můžete přistupovat různými způsoby (což je také jedna z velkých výhod cédéček v porovnání s běžnou knihou).

Okno prohlížení je rozděleno na dvě části: levá je určena pro vyhledávání dat, pravá zobrazuje textové a obrázkové informace o vybraném tématu.

K dispozici máte šest záložek: Území, Kapitoly, Období, Strany a Hledání. Podle zaměření jednotlivé karty nabízejí buď seznam, nebo editační pole, do kterého zadáte hledaný text. Ve spodní části pak uvidíte seznam témat. Text a obrázky k vybranému tématu se zobrazují v pravé části okna.

Pod seznamem témat najdete klasická přetáčecí tlačítka (skok na začátek, na konec, na předchozí položku apod.). Tato tlačítka jsou doplněna ještě o jedno tlačítko, kterým můžete rozšířit tabulku se seznamem témat. V klasickém, úzkém zobrazení totiž nejsou v seznamu vidět všechna data.

Text i obrázky můžete tisknout, exportovat do souboru (TXT nebo JPG), případně data zkopírovat do schránky.

Další možnosti

O možnosti vyvolat nápovědu pravým tlačítkem myši jsme se již zmiňovali. Kroniku lidstva si můžete také trochu přizpůsobit. K jednotlivým akcím můžete přiřadit zvuky, můžete nastavit několik možností pro vyhledávání a buď zapnout, nebo potlačit zobrazování některých hlášení (to se týká hlavně exportu dat).

Na protější stránce jste se dočetli o možnostech cédéčka Kronika lidstva do roku 1900, které jste našli přiložené k tomuto číslo Počítače pro každého. Pokud vás tento titul zaujal, můžete si z nabídky téhož vydavatele vybrat ještě dva podobně zaměřené tituly, které Kroniku lidstva doplňují.

Kronika Českých zemí

Je to druhá z kronik nakladatelství Fortuna Print, jejíž elektronickou podobu vytvořili pracovníci agentury Anopres.

Pro kroniky je charakteristické (na rozdíl od encyklopedií, které jsou uspořádaným přehledem věcných hesel) časové řazení hesel. Historie našich zemí začíná v této kronice od pravěku a postupně jsou uváděny důležité události, které se u nás během řady století staly. Uveďme aspoň názvy kapitol, na které je toto dílo členěno: Pravěk zemí českých, Vznik států v Čechách a na Moravě, Doba přemyslovských knížat, Doba lucemburská, Doba husitská, Doba jagellonská, Doba předbělohorská, Rekatolizace Českých zemí, Doba národní a občanská, Doba moderní.

Program nabízí ještě řadu dalších členění hesel, např. podle témat (citát, heslo, pozadí, kronika, fakta, ohlédnutí, přehled, osobnost, dokument, kalendárium, móda) nebo podle území (Historické osídlení českých zemí, Sámova říše, Velká Morava, Český stát, Pod habsburským žezlem, Předválečné Československo, Protektorát Čechy a Morava, Československo, Česká republika). Vyhledávat lze také podle stránek (stejně jako v knize) a podle časového období (včetně let před naším letopočtem).

Celkem je v kronice připraveno téměř 3300 hesel (tj. všech 890 stran knižního vydání), více než 2000 fotografií a obrázků.

Kronika 20. století

Třetí kronika v řadě navazuje na Kroniku lidstva. Události minulého století můžete řadit a filtrovat podle řady kritérií (tj. podle kapitol, nadpisů, stránek, období, území). Tento systém lze kombinovat ještě s dalším, kde jsou k dispozici filtry Kronika, Osobnosti, Kalendárium, Sport, Narodili se a Zemřeli. Další velmi významnou podporou snadné práce s informacemi jsou tisíce hypertextových vazeb, které usnadní přechody k dalším heslům s obdobnou tematikou.

Vyhledávání potřebných informací je proti knize mnohem snazší a hlavně důslednější. Kniha obsahuje téměř 9000 hesel (v tištěné verzi 1500 stránek), text je doplněn 3000 fotografií a obrázků. Většina hesel je velmi stručná (obvykle jedna či dvě věty), ta zvlášť důležitá hesla jsou rozvedena (přibližně na odstavec) a doplněna fotografiemi. To, co v tištěné knize snadno přehlédnete nebo nedohledáte, najdete v takto pojaté elektronické formě uspořádání informací snadno. Autoři se dokonce zajímavým způsobem vypořádali i s takovým problémem, jakým jsou různá pojmenování naší země v jediném století (součást Rakouska-Uherska, Československá republika, Protektorát Čechy a Morava, ČSSR, ČSFR, Česká republika – všechny tyto země hledejte pod heslem „tuzemsko").

Pokud potřebujete rychle zjistit, co se kdy důležitého v minulém století událo, máte v CD-ROM Kronika 20. století velmi užitečného pomocníka.

Milan Pola

popis

Kronika Českých zemí
Všeobecný přehled nejdůležitějších událostí naší země.
Vyrobil/poskytl: Anopress, Fortuna Print, Praha.
Cena: 690 Kč.

Kronika 20. století
Přehled nejdůležitějších událostí dvacátého století.
Vyrobil/poskytl: Fortuna Print, Praha, Anopress Praha.
www.anopress.cz
Cena: 499 Kč.

Kyocera Mita FS-1800

tiskárna

Nová laserová tiskárna FS-1800 od společnosti Kyocera Mita vyniká nízkými náklady na tisk a je dostatečně rychlá, aby obhospodařila i menší pracovní skupiny.

info

Kyocera Mita FS-1800
Cena: 47 214 Kč včetně DPH.
Výrobce: Kyocera Corp.
Poskytl: Janus, spol. s r. o.
www.janus.cz

Mezi hlavní přednosti tiskáren Kyocera patří nízké náklady na tisk a ani nový model FS-1800, jehož cena je 47 214 Kč včetně DPH, není v tomto ohledu výjimkou. Pokud počítáme cenu toneru (stojí 4001 Kč i s DPH a při 5% pokrytí stránky vystačí na potištění 20 000 stran) a tiskového válce, vývojnice a zažehlovací jednotky, vycházejí náklady na vytištění jedné strany A4 na úžasných 30 haléřů (nebereme v úvahu cenu papíru). Zásadní je dlouhá životnost tiskového válce, vývojnice a zažehlovací jednotky, které jsou navrženy pro vytištění 300 000 stran. Tiskárna FS-1800 formátu A4/letter tiskne v maximálním rozlišení 1200 × 1200 dpi a rychlost tisku je 16 stran za minutu. Rychlé zpracování tiskových úloh zaručuje procesor PowerPC 405 taktovaný na frekvenci 200 MHz a 8 MB paměti (lze ji rozšířit až na 264 MB). Maximální měsíční vytížení tiskárny FS-1800 je 65 000 stránek, a proto je její použití vhodné pro pracovní skupiny či malá oddělení.

Ukázka tisku fotografie v rozlišení 1200 dpi.

Tiskárna má hezký design. Vnější rozměry (300 × 345 × 390 mm) a hmotnost (13 kg) tiskárny FS-1800 jsou shodné s tiskárnou FS-3800. Při instalaci tiskárny jsme použili ovladač pro tiskárnu FS-3800, protože na CD dodaném s tiskárnou není ovladač pro model FS-1800. Instalace je velmi snadná, proběhla během několika málo minut a tiskárna s uvedeným ovladačem pracovala bez jakýchkoli problémů. Ovladač není lokalizován do češtiny, na výběr máte angličtinu, němčinu, francouzštinu, španělštinu, portugalštinu a italštinu. Pro snadné osvojení práce s tiskárnou je přiložen podrobný manuál v češtině.

Standardní univerzální kazeta pojme 500 listů papíru, do univerzální přihrádky se vejde 100 listů papíru a vložit do ní můžete různá média: např. samolepky, projekční fólie či obálky. K volitelným doplňkům patří tři kazety na 500 listů, jejichž použitím docílíte celkové kapacity 2100 listů. Za 16 104 Kč s DPH můžete přikoupit duplexní jednotku pro tisk na obě strany papíru a za 24 278 Kč s DPH třídicí jednotku (5 přihrádek po 200 listech).

Při instalaci tiskárny není na CD ovladač pro model FS-1800, zvolte proto ovladač pro tiskárnu FS-3800.

Kvalitu tisku nastavíte po volbě Soubor/Tisk/Vlastnosti/Graphics – zvolíte, zda budete tisknout text, nebo obrázky či fotografie, a na výběr máte rozlišení 300 dpi, 600 dpi nebo 1200 dpi. Ukázku vytištěné fotografie v rozlišení 1200 dpi předkládáme k vašemu posouzení. Oproti tisku v rozlišení 600 dpi je skutečně patrný výrazný rozdíl. Pro změření rychlosti tisku jsme tiskli 10stránkový textový dokument s jednoduchým logem z programu Word 2000 a měřili jsme dobu od stisknutí tlačítka pro zahájení tisku po výjezd poslední stránky z tiskárny.

Tiskárnu jsme měli k počítači připojenu přes paralelní port. V rozlišení 300 dpi vytiskla tiskárna 10 stránek za 48 sekund, v rozlišení 600 dpi za 55 sekund a v rozlišení 1200 dpi za 2 minuty 15 sekund. Pro tisk textových dokumentů postačí tisk v rozlišení 600 dpi; pokud tisknete obrázky, fotografie či text, kde jsou použity malé fonty písma, použijete 1200 dpi.

Výrobce poskytuje na tiskárnu dvouletou záruku, životnost tiskového válce a vývojnice je garantována na vytištění 300 000 stran. Přikoupit si můžete i prodlouženou záruku KYOLife, kdy je na tiskárnu FS-1800 a volitelné doplňky nabízena záruka na místě na dobu tří, čtyř nebo pěti let. Jestliže potřebujete tiskárnu do kanceláře pro pracovní skupinu, která má navíc nízké náklady na tisk, je Kyocera Mita FS-1800 ideální volba.

PC pro domácnost

Pro domácí uživatele, kteří hodlají investovat do nového počítače, aby jim bez nutnosti upgradu nějaký čas vydržel, a kteří hledí také na cenu, máme jeden tip.

Je jím počítač Abacus, který je poháněn 750MHz procesorem AMD Duron, jenž má k dispozici 128 MB operační paměti. Procesory Duron, které se osazují na základní desku s paticí Socket A, patří dnes mezi desktopovými procesory z hlediska cena/výkon k nejvýhodnějším koupím. Nabízejí velmi dobrý výkon za velmi rozumnou cenu. Pokud byste chtěli vlastnit výkonnější systém, existuje dnes verze Duronu taktovaná na 800 MHz a 850 MHz a ještě rychlejší jsou procesory AMD Athlon (současná největší frekvence je 1,2 GHz) nebo Intel Pentium III o frekvenci 1 GHz. Velkou pozornost na sebe poutá procesor Pentium 4, který je k dispozici v 1,4GHz a 1,5GHz verzi, ale jeho cena se zatím pohybuje mimo dosah běžných uživatelů.

Výborná je použitá 3D grafická karta nVidia Riva TNT2 M64 s 32 MB videopaměti. To znamená, že s tímto vybavením se v současné době můžete pustit do hraní i těch nejnáročnějších 3D her. Obrazová data z grafické karty putují na 17palcový monitor AOC Spectrum 7Glr. Ten sice patří mezi levnější, ale obraz v rozlišení 1024 × 768 překresluje při ergonomické obnovovací frekvenci 85 Hz.

Nezbytnou součástí počítačů je mechanika CD-ROM – v testovaném modelu je použita 52rychlostní mechanika Creative CD5233E. Je připojena na samostatný IDE kanál, na primární IDE kanál je připojen pevný disk Western Digital s kapacitou 20,4 GB. Ten díky rychlosti rotace úložných ploten 7200 otáček za minutu zajišťuje svižný přístup k uloženým datům.

Počítač pro domácnost musí být multimediální. Na základní desce je integrován zvukový čip, který nahrazuje zvukovou kartu. Zvukový výstup má na starost reproduktorová soustava 2+1 Creative SW 310, která sestává z jednoho subwooferu a dvou satelitních reproduktorů.

Na počítači Abacus je nainstalován operační systém Windows Millennium Edition v české verzi.

S našimi aplikačními testy si PC Abacus poradil velmi dobře, naměřené hodnoty uvádíme v přiložené tabulce a pro srovnání uvádíme výsledky, jichž dosáhl počítač DTK Apri Game 667.

Plně vybavený multimediální PC Abacus, který i se 17palcovým monitorem pořídíte za velmi lákavou cenu 36 602 Kč včetně DPH, je v dnešní době velice dobrá volba, neboť tento počítač se několik let obejde bez nutnosti razantního upgradu. Budete-li se chtít připojit k internetu, pak jediné, co budete muset přikoupit, je modem. Záruka platí po dobu dvou let.

info

PC Abacus
Cena: 36 602 Kč včetně DPH.
Poskytl: Abacus electric, s. r. o.
www.abacus.cz

Aplikační testy

Výkonnost počítačů měříme pomocí aplikačních testů SYSmark 2000, v. 1.0, které zjišťují sílu systému ve dvanácti aplikacích. Ty zahrnují nejčastěji používané programy pro kancelář, programy grafické i multimediální, databázi a internetový prohlížeč – konkrétně se jedná o programy Bryce 4, CorelDraw 9, Elastic Reality 3.1, Excel 2000, Naturally Speaking Pref 4.0, Netscape Communicator, Paradox 9.0, Photoshop 5.5, PowerPoint 2000, Premiere 5.1, Word 2000 a Windows Media Encoder 4.0. V každém programu se spouští sada testovacích úloh a měří se čas, za který počítač zvládne všechny úkony vykonat. Na základě změřených výsledků je odvozeno skóre (čím je čas na vykonání testovacích úloh kratší, tím je skóre vyšší) a z každého dílčího skóre pak testovací program vygeneruje výsledné skóre celkového aplikačního výkonu, skóre kancelářských aplikací a skóre aplikací pro tvorbu internetového obsahu; tyto hodnoty odrážejí celkovou výkonnost PC. Před spuštěním testů jsme defragmentovali pevný disk a nastavili jsme rozlišení 1024 × 768, 16bitovou barevnou hloubku a obnovovací frekvenci 85 Hz.

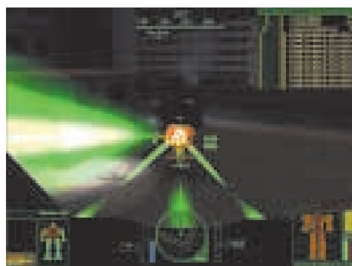
	PC Abacus	DTK Apri Game 667
Procesor	Duron 750	Celeron 667 MHz
Operační paměť	128 MB	128 MB
Grafická karta	nVidia Riva TNT2 M64 / 32 MB	3dfx VooDoo3 3000 / 16 MB
Celkový aplikační výkon	118	110
Kancelářské aplikace	109	110
Aplikace pro tvorbu internetového obsahu	128	111

INZERÁT

Mechwarrior 4: Vengeance

Padesátitunový robot, který stromy neobchází, ale kácí, není žádná legrace.

První věcí, kterou vám Mechwarrior: Vengeance vyrazí dech, je bezesporu intro. Vtáhne vás do hry a hlavně vám dodá chuť zlikvidovat pár nepřátel. Až se na intro dostatečně vynadíváte, pravděpodobně si pustíte kampaň. Po celou dobu členství u Inner Sphere budete plnit operace, které se skládají z několika misí. Úkoly jsou docela pestré – eskortovací mise, útok na nepřátel-

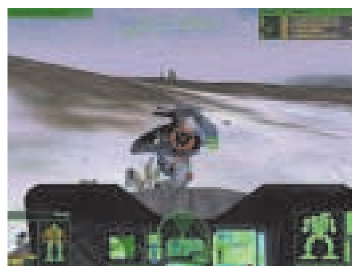

skou základnu, obrana vlastní základny apod. Zajímavá je třeba mise, při níž se snažíte co nejrychleji zlikvidovat nepřátelské transportní lodě dříve, než odletí, a v další misi se vžíváte do role nepřítele, když musíte naopak svoje lodě bránit před nepřátelským útokem.

Stroj, ve kterém plníte mise, se nazývá Mech. Mechové jsou většinou humanoidního tvaru (dvě ruce, dvě nohy, hlava), ale vysocí jsou okolo deseti metrů a váží okolo sedmdesáti tun. Je jich spousta druhů, ale ze začátku na výběr moc nemáte. Pokud v misi zlikvidujete nepřátelského Mecha, naběhnou po skončení mise na pole vaši technici a vy si můžete onoho robůtka vzít do dalších misí. A i když nebudete Mecha používat, můžete z něj sundat zbraně a použít je na jiném Mechovi.

Zbraní jsou tři druhy – laserové, balistické a rakety. Laserové zbraně jsou celkem účinné a najdete v nich zbraně pro různou vzdálenost, ale Mecha zahřívají, což je docela průšvih. Teplo si totiž musíte pořád hlídat. Když budete dlouho střílet laserovými zbraněmi bez přestávky a teplo dosáhne kritického bodu, začne vám vypadávat displej, popřípadě se uprostřed bitvy váš Mech automaticky vypne (což pro vás většinou znamená rychlý konec). Tepla se zbavíte buď tak, že přestanete používat laserové zbraně a necháte větráky, ať chladí, nebo tak, že použijete omezenou zásobu chladicí kapaliny. Zbraně balistické téměř žádné teplo negenerují, ale mají

omezený počet nábojů. Rakety také generují relativně malé teplo, ale máte jich málo. Některé typy se však dají na protivníka „locknout“, takže máte mnohem větší šanci na zásah. Naštěstí je v některých misích nablízku Mobile Repair Field, kde si můžete Mecha nechat opravit, doplnit chladicí kapalinu a munici do zbraní.

Důležitou částí hry je Mechlab. V něm si zvolíte typ Mecha a vyzbrojíte ho podle svých představ. Zde je však jedna velká překážka – maximální nosnost. Každý Mech má také několik slotů vyhrazených pro zbraně laserové, několik pro balistické a několik pro rakety. Každá zbraň něco váží, náboje pro balistické zbraně také, rovněž tak větráky atd., takže musíte dobře rozmýšlet. Ani další příslušenství, jako např. AMS proti raketám nebo tryskové motory pro létání, občas nejsou k zahození.

V první operaci sice nemáte žádné lancematy (zdejší obdoba wingmanů), ale postupně je začínáte přibírat. Když vám povolí vzít si lancemat, zvolíte si pro něj pilota (který má svoje specifické vlastnos-

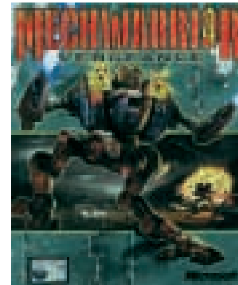

ti – dobře střílí, používá senzory apod.) a také patřičného Mecha. Své spolubojovníky v boji můžete jakkoli komandovat (znič/braň můj cíl, běž ke mně, vypni se, zajdi se opravit atd.)

Mechwarrior: Vengeance je moc prima hra, u které, pokud vás chytí, pár dnů strávíte. Tak na co čekáte? Připravit na misi a nástup do Mechů!

Martin Ziegler

poděkování

Za poskytnutí produktu děkujeme firmě Microsoft.

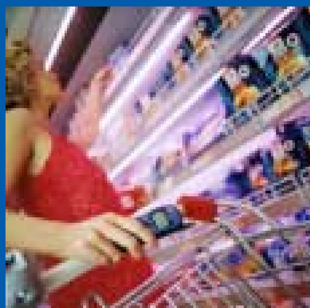
info

Firma FASA, která se na tvorbě hry podílela, má na svědomí také velice pěknou hru BattleTech. Pokud se vám tato hra líbí, Mechwarrior: Vengeance vás bude bavit o to víc. Je to prostě skvělý pocit vidět svoje „třípalcové“ modely v akci. Jestliže hrajete BattleTech, pak tuhle hru si musíte zahrát také.

info

Orientační cena: 1999 Kč
Nároky na počítač: Multimediální PC, Pentium II 300 MHz nebo lepší, 64 MB RAM, 650 MB místa na pevném disku pro instalaci + 125 MB pro hru, Windows 95, 98, 2000, Windows Millenium.

Pár novinek u EuroTelu

Nebývá příliš zvykem, abychom se v našem magazínu věnovali pouze nabídce jednoho operátora. Nicméně společnost EuroTel představila v minulých týdnech několik velmi zajímavých novinek, které si podle našeho názoru doopravdy zaslouží pozornost nejen naši, ale i vaši. Jak se zdá, společnost EuroTel zahájila již před několika měsíci intenzivní kampaň s cílem dosáhnout silnějšího postavení v oblasti předplacených služeb.

Již téměř před jedním rokem přišel EuroTel s nabídkou, která je ve světě, a samozřejmě i u nás, poměrně unikátní. Nabídl totiž zákazníkům své značky Go možnost vybrat si ze dvou různých tarifů. Tuto možnost jistě mnoho zákazníků uvítalo, už proto, že tarif Quatro Go nabízí poměrně velmi zajímavé ceny volání mimo špičku.

A je tu další tarif

Jenže od té doby boj na trhu s předplatními kartami pořádně zesílil a do hry vstoupil také Oskar se svou Oskartou. Dvěma starším operátorům nezbývalo než reagovat a pustit se s Oskarem do křížku. Od nástupu Oskara tak můžeme registrovat, že i stávající operátoři se snaží ještě rychleji nabízet zajímavé a hlavně cenově dostupné služby.

Pokud používáte Oskartu nebo jste četli článek porovnávající předplacené služby v našem časopise, jistě jste si všimli, že Oskar oslovuje své potenciální zákazníky především třemi základními nabídkami – nevybíráním aktivačního poplatku, nízkou cenou za SMS zprávu a jednoduchou a přehlednou tarifikací. Uživatelé Oskarty si nemusí pamatovat, kdy končí špička a do které sítě mohou v danou chvíli volat levněji. Zkrátka jednotné ceny platí po celý den.

Podobný pocit měli zřejmě i analytici v EuroTelu, protože nový tarif Fun Go je Oskarově nabídce více než podobný. Nabízí totiž volání do libovolné české mobilní sítě či do sítě Českého Telecomu po celý den za 6,60 Kč za jednu minutu hovoru, do hlasové schránky zavoláte za 2,50 Kč za minutu, a pokud budete se svým telefonem přistupovat ke službám WAP, bude vás minuta stát 3,30 Kč. Teď ale přichází asi nejzajímavější nabídka: nový tarif Fun Go totiž nabízí nejlevnější cenu za SMS ze všech předplatních karet – 1,80 Kč.

Jak vidíme, oproti standardní nabídce snížil EuroTel cenu za SMS zprávu téměř o polovinu (majitelé tarifů Original Go a Quatro Go zaplatí za SMS zprávu 3,30 Kč) a zatraktivnil také volání do sítí Oskara a Českého Telecomu (původní cena 15,50 Kč, resp. 9,90 Kč). To jsou jistě dobré zprávy.

Nicméně ne vše je tak růžové, jak se může na první pohled zdát. Pokud totiž používáte svůj mobilní telefon hlavně mimo špičku a voláte hlavně do sítě EuroTel, pak se vám nový tarif asi příliš nevyplatí. Například s tarifem Quatro Go stojí hovor do sítě EuroTel mimo špičku pouhých 2,70 Kč za minutu, a minuta wapování přijde dokonce na pouhou korunu.

Je to na vás

Musíte zkrátka sami zvážit, co je pro vás zajímavé. Pokud celý svůj kredit utratíte za SMS zprávy, pak asi nemusíte váhat; na stovce zpráv ušetříte 150 Kč, což je jistě zajímavé. Podobně bych doporučovala zauvažovat ve chvíli, kdy někteří vaši známí nemají mobilní telefon a vy jim musíte volat na pevnou linku nebo využívají služeb Oskara. Ušetřit totiž téměř 9 Kč za každou minutu hovoru také není k zahození.

Nemusíte se ale rozhodnout hned. Aby EuroTel přilákal zákazníky na nový tarif, nabízí možnost první změny tarifu zdarma. To znamená, že všichni zákazníci, kteří mají některý ze starších tarifů, mohou zdarma přejít na Fun Go, a pokud si zakoupíte kartu s Fun Go, můžete zdarma přejít na starší tarify Original a Quatro. Samozřejmě můžete změnit tarif víckrát, ale pak již za každou změnu zaplatíte 95 Kč.

Tarif můžete změnit buď zavoláním na linku *88, nebo posláním SMS zprávy na číslo 999 111. Pro

přechod na tarif Fun Go stačí zadat TARIF F. V případě, že chcete naopak přejít na starší tarify, bude mít zpráva tvar TARIF Q pro Quatro a TARIF O pro Original Go. Takže měňte a zkoušejte, jen dávejte pozor, abyste nedopadli jak ten dědeček v pohádce, který měnil, až vyměnil.

Levné SMS – chatujte

Už vás někdy napadlo, že by bylo prima moci si popovídat s několika lidmi současně? Určitě ano. Potřebujete se domluvit s pěti kamarádkami, kde se vlastně sejdete, nebo máte chuť si jen tak s někým popovídat. Tenhle nápad už před vámi mělo mnoho lidí, a tak vznikl na internetu fenomén zvaný chat.

Na internetu funguje jednoduše: Zadáte v adrese svého prohlížeče adresu nějakého chatovacího serveru (je jich již spousta a několik je jich dokonce českých), přihlásíte se a můžete si psát se všemi lidmi, kteří v tu chvíli sedí u počítače a jsou přihlášeni na stejném serveru. Abyste se mohli v komunikaci aspoň trochu orientovat, vznikly tak zvané místnosti (angl. room nebo chatroom), které jsou rozděleny většinou tematicky, podle toho, o čem se v nich hovoří. Pokud do takové místnosti vstoupíte, můžete se bavit s lidmi, které zajímá to, co vás.

Možná vás teď napadá, proč o tomhle mluvím na stránkách věnovaných mobilním telefonům. To je přece záležitost internetu. Máte pravdu, tedy téměř. S rostoucí popularitou internetového chatu se dalo očekávat, že bude postupně pronikat i do dalších komunikačních oblastí. Ke smlouvání různých schůzek je totiž internetový chat maximálně nepraktický. Všichni musejí být ve stejnou chvíli přihlášeni k internetu, na stejném chatovacím serveru a ve stejné místnosti. Trochu moc podmínek najednou, nemyslíte?

Odpověď se přímo nabízí – mobilní telefon přece máte s sebou skoro vždy. A právě chat na mobilní telefony přináší druhá novinka EuroTelu, kterou vám chceme dnes představit – Go SMS chat.

Co to umí?

Princip služby Go SMS chat je velmi podobný chatu internetovému. Přihlásíte se pod nějakým jménem, či přesněji přezdívkou, jak bývá zvykem na chatu, do nějaké místnosti a pak dostáváte všechny zprávy, které jsou do této místnosti poslány. Pokud se se všemi přihlášenými do skupiny chcete o něco podělit vy, jednoduše pošlete svou SMS zprávu na číslo 999 666 a ta fude okamžitě přeposlána všem, kteří jsou v dané místnosti zaregistrováni.

Má to svá pravidla

Samozřejmě že i chatování přes mobilní telefon má svá, poměrně pevná pravidla. Aby totiž server poznal, co má s SMS udělat, je třeba psát SMS vždy v určitém tvaru: *CHAT <příkaz>/<místnost> (Text zprávy)*. To znamená, že pokud se chcete zaregistrovat do místnosti *muzika*, napíšete *CHAT RGS MUZIKA*, a pokud chcete všem ve skupině *muzika* něco sdělit, napíšete *CHAT MUZIKA Co rikate novemu albu Jarka Nohavici?* Příjemnou vlastností služby Go SMS chat je možnost vytvářet si tzv. soukromé místnosti. Do takové místnosti se může zaregistrovat jen někdo, kdo zná přístupové heslo. Díky tomu se tak můžete s přítelkyněmi domlouvat a nemusíte se bát, že vaše vzkazy bude číst ještě někdo další. Druhou příjemnou drobností je možnost kontaktovat někoho z účastníků chatu přímo, tak aby zprávu dostal jen on. To uděláte tak, že pošlete na 999 666 zprávu ve tvaru CHAT SND <přezdívka> <místnost>.

Ceny Go SMS chat

služba	cena
odeslání SMS	dle tarifu
vypsání seznamu veřejných místností	0,74 Kč
doručení příspěvku z chatu	0,50 Kč
založení soukromé místnosti	0,00 Kč
zrušení soukromé místnosti	0,00 Kč
registrace přezdívky	0,00 Kč
registrace pro příspěvky od přezdívky	0,00 Kč
registrace pro příspěvky z místnosti	0,00 Kč
zrušení registrace místnosti	0,00 Kč
odeslání SMS přímo přezdívce	0,00 Kč

Ceny jsou za jednu službu, ke každé službě je třeba přičíst cenu SMS (viz 1. řádek).

Něco to stojí

Samozřejmě, žádná zajímavá služba není úplně zadarmo, a tak než se pustíte do chatování na mobilním telefonu, pořádně si zkontrolujte stav svého kreditu. Za odeslání každé SMS zprávy samozřejmě zaplatíte podle svého tarifu – právě tady by se mohl hodit tarif Fun Go. Kromě toho ale platíte také 0,50 Kč za každou příchozí zprávu z chatu, a pokud si necháte vypsat všechny veřejné skupiny, zaplatíte za výpis 0,74 Kč. Podrobnější přehled cen najdete v tabulce.

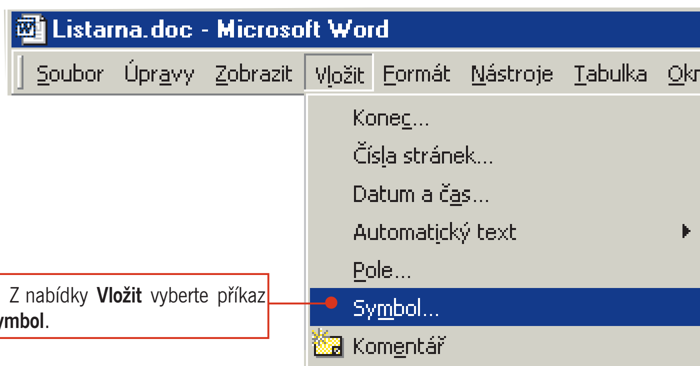

Tak co říkáte? Pustíte se do chatování? Nebo vás nový tarif zláká konečně si pořídit mobilní telefon? V každém případě se zdá, že z konkurenčního boje mobilních operátorů budeme těžit my – zákazníci. Tak CHAT Pocitac pro kazdeho Mejte se krasne a na shledanou v pristim cisle se tesi

Michaela Kloudová

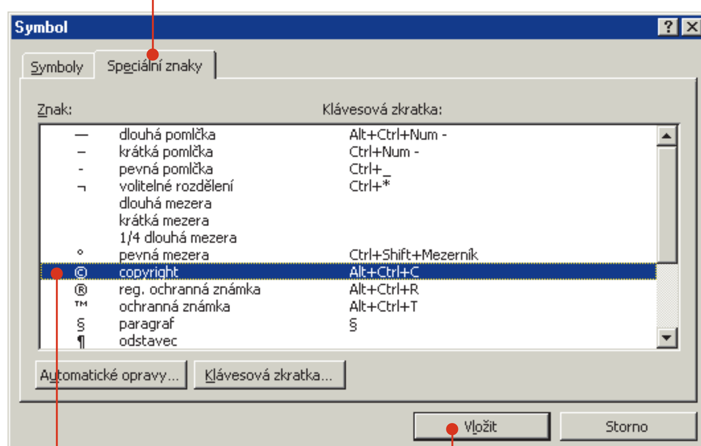
Jak v MS Wordu vložím do textu znak pro copyright?

Nastavte kurzor na místo, kam chcete tento znak umístit. Poté z nabídky **Vložit** vyberte příkaz **Symbol**. V dialogovém okně ***Symbol*** klikněte na záložku **Speciální znaky**. Ze seznamu vyberte znak, který chcete vložit, a pak klikněte na tlačítko **Vložit**.

1. Z nabídky **Vložit** vyberte příkaz **Symbol**.

2. Klikněte na záložku **Speciální znaky**.

3. Klikněte na znak, který chcete vložit.

4. Klikněte na tlačítko **Vložit**.

Jak do dokumentu zpracovávaného na výšku ve Wordu 2000 vložit tabulku vypracovanou na šířku v Excelu 2000, tj. otočenou o –90 stupňů?

Tabulka se musí stát jednou ze stran dokumentu včetně záhlaví a zápatí na kratších stranách listu. Bylo by ideální, kdyby nemusela být jen obrázkem, ale i listem aplikace Excel.

Zkuste tabulku nejprve v Excelu otočit o 90 stupňů a takto upravenou tabulku pak vložit do dokumentu Wordu. Otočení tabulky se skládá ze dvou kroků: nejprve zaměníte řádky za sloupce (transpozice tabulky) a pak otočíte písmo v buňkách o 90 stupňů.

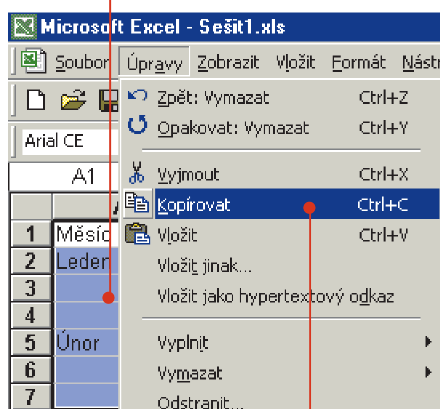
Záměnu řádků a sloupců uděláte tak, že původní tabulku označíte a z nabídky **Úpravy** vyberete příkaz **Kopírovat**. Můžete také použít nástroj **Kopírovat** na panelu nástrojů. Poté klikněte na buňku, ve které má být levý horní roh otočené tabulky. Z nabídky **Úpravy** vyberte příkaz **Vložit jinak**.

V dialogovém okně ***Vložit jinak*** označte položku **Transponovat** a klikněte na tlačítko **OK**.

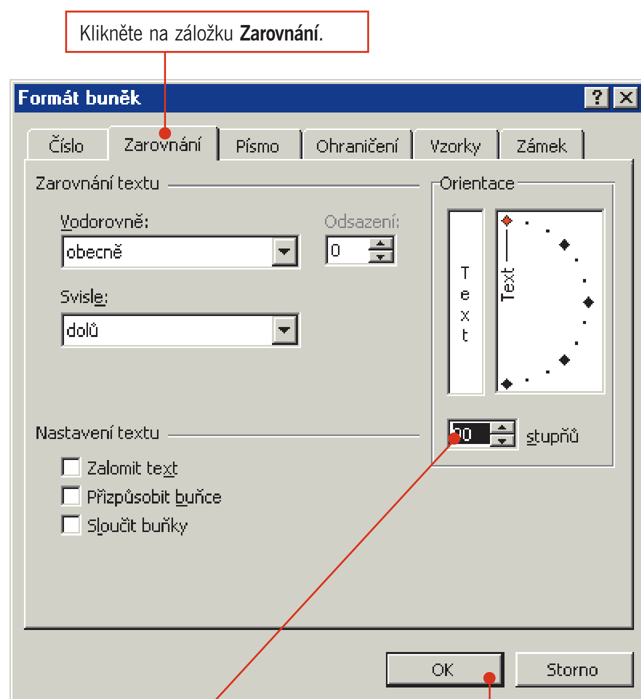
Nyní je třeba otočit písmo v tabulce. Ujistěte se, že nově vytvořená tabulka je označena (pokud jste do tabulky neklikli, měla by být označena Excelem po vložení ze schránky). Poté z nabídky **Formát** vyberte příkaz **Buňky**. V dialogovém okně Formát buněk nejprve klikněte na záložku **Zarovnání**. Na kartě pak nastavte úhel natočení textu (v části ***Orientace***) a dialogové okno uzavřete.

Upravte vzhled tabulky (výšky a šířky buněk) a pak takto upravenou tabulku přeneste do dokumentu Wordu. Nevýhodou tohoto postupu je, že změny v původní tabulce nebudou promítány do tabulky vložené do Wordu.

2. Označte data.

1. Z nabídky **Úpravy** vyberte příkaz **Kopírovat**.

Zde nastavujete úhel natočení textu.

Otočení textu

Po nastavení klikněte na tlačítko **OK**.

listárna

ISSN 1212-0723
MK ČR 7931
Toto číslo vyšlo 10. 3. 2001
v nákladu 50 900 výtisků.
Vydává Vogel Publishing s. r. o.
Jednatel: Ing. Pavel Filipovič
Ředitel Vogel Computer Media:
Ing. Milan Loucký
Redakce
Šéfredaktor: Ivan Heisler
Petr Kratochvíl, Martin Semrád,
Richard Straberger,
Miroslav Ziegler
redakce.ppk@vogel.cz
Inzerce
Zuzana Hošková
tel. 02/21 80 87 62
fax 02/21 80 85 00
inzerce.ppk@vogel.cz
Grafická úprava
Petra Prokopcová, Hana Štěrbová,
David Vladyka, Michal Rett
Externí spolupracovníci
Norbert Gulevič, Jaromír Krejčí, Jiří
Lapáček, Tomáš Přibyl, Jaroslav
Smíšek, Martina Šťastná, Pavel
Trousil, Martin Ziegler
Tisk
Moraviapress, a. s., Břeclav
Předplatné
Vogel Publishing s. r. o.
P. O. Box 77, 186 21 Praha 86
tel. 02/21 80 89 44
02/21 80 89 42
(prac. doba 8 – 16 hod.)
fax 02/21 80 89 00
abonence.ppk@vogel.cz
Předplatné a inzerce na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o.
Teslova 12, P. O. BOX 169
830 00 Bratislava 3
Tel./fax: 07/44 45 45 59 – předplatné
Tel./fax: 07/44 45 06 93 – inzerce
magnet@press.sk
Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje:
ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: síť dceřiných
společností PNS, a. s., a MediaPrint
& Kapa Pressegroso, s. r. o.
Na Slovensku:
Mediaprint & Kapa, s. r. o.
Podávání novinových zásilek
povoleno Českou poštou, s. p.,
OZJM, ředitelství v Brně,
č. j. P/2-1834/98
ze dne 7. 4. 1998.

Vydavatelství Vogel Publishing
s. r. o. vydává časopisy
AutoEXPERT, CHIP, IT-NET,
LEVEL, MM Průmyslové spektrum,
MEDIAshop,
Počítač pro každého.

Příští číslo vyjde 24. března 2001

Mobily

Novinky na našem trhu
Co nabízejí mobilní operátoři na svých WWW stránkách?

Skenery

Pro snímání papírových předloh, ať již textů, obrázků či fotografií, a pro jejich přenos do počítače potřebujete skener. Barevný plochý skener už dávno není výsadou pouze grafických pracovišť, ale za ceny začínající na 3000 Kč si ho můžete pořídit i domů.

Jak se připojit k internetu

Připojení k internetu modemem pomocí telefonní linky krok za krokem.

Seznam inzerentů

Za obsah inzerce ručí zadavatel.

Vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu: V ČR: Vogel Publishing s. r. o., Počítač pro každého, P. O. BOX 77, 186 21 Praha 8
V SR: MAGNET-PRESS Slovakia, s. r. o., P. O. BOX 169, 830 00 Bratislava

Předplaťte si Počítač pro každého

Firma ....
Jméno a příjmení ....
Ulice a číslo ....
PSČ a obec ....
IČO .... DIČ ....
Bankovní účet ....
Tel. .... Fax ....
E-mail ....

Typ předplatného:
- ◯ Celoroční s CD-ROM (25 čísel, v každém sudém CD-ROM) za 800 Kč
- ◯ Pololetní s CD-ROM (12 čísel, 6x CD-ROM) za 408 Kč
- ◯ Celoroční bez CD-ROM (25 čísel) za 650 Kč
- ◯ Pololetní bez CD-ROM (12 čísel) za 312 Kč

Objednávám od čísla ( ) (objednávat lze od čísla 8/01 nebo pozdějších)

Způsob platby: (jen v ČR)
- ◯ Poštovní poukázkou „A-V" nebo proplacením zálohové faktury, kterou vám zašleme na výše uvedenou adresu.
- ◯ Převodem z výše uvedeného účtu na náš účet: 102023/0300, ČSOB Praha 1. U spořžira uveďte specifický symbol účtu.

⊗ takto prosím zaškrtněte svou volbu — Tento kupon platí do **22. 3. 2001**

Při proplacení zálohové faktury zkontrolujte správnost veškerých uvedených údajů, aby vám mohl být zaslán správný daňový doklad. Nebude-li uvedeno IČO, DIČ, nemůžeme vám po zaplacení zaslat daňový doklad. Zjištěné chyby nám prosím ihned sdělte (tel.: 02/ 21 80 89 44, fax: 02/ 21 80 89 00, e-mail: abonence.ppk@vogel.cz).

Předplatné na Slovensku

- ◯ Celoroční předplatné (25 čísel) 750 Sk
- ◯ Půlroční předplatné (12 čísel) 372 Sk
- ◯ Celoroční s CD-ROM (25 čísel, v každém sudém CD-ROM) za 1000 Sk
- ◯ Pololetní s CD-ROM (12 čísel, 6x CD-ROM) za 492 Sk

Objednávejte u MAGNET-PRESS Slovakia, s. r. o.
Teslova 12, P. O. BOX 169, 830 00 Bratislava 3
Tel./fax: 07/44 45 45 59, magnet@press.sk